

מֵאָמֵר מְחֻצֵּית הַשְּׁקָל

(א) מאי « כל העובר על הפקודים, אלא דא הוא » מאן דעבר על פקודין דמאריה, אי בעי לאתקנא קמי מאריה, ולא ישלוט עליה דינא דלעילא, זה יתנו. ז"ה בעי למיתן, לקרבא ליה בזא"ת, ולאנהרא לה בנהירו, בגין דלא תוקיד עלמא בשלהובי. בגין דמאן דעבר על פקודין דמאריה, אפריד זה מזאת, בגין בעי לאתקנא לההוא אטר, ולארמא רישא קמי דינא, ולא ישלוט דינא עליה.

(ב) זה יתנו. ת"ח, בי דינא דלעילא, לא מענישין ליה לב"ג עד דאיהו בר עשרין שנין. מ"ט, בגין דההוא זמנא אשתלים בתרין חולקין, בחולקא דקב"ה וכןסת ישראל. וע"ד, אי ההוא זמנא עבר על פיקודא, למאן בעי למיתב, דבאתרא דחב גביה, וילמאן בעי לאמשכא. הדר ואמר מחצית השקל.

חלופי גרסאות

א נ"א ל"ג מאן (קראקא). ב נ"א כד באי (קראקא). ג נ"א למיתב (דפוסים ראשונים). ד נ"א לאתרא (קראקא). ה נ"א ומאן (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(א) (שמות ל) תרומה תקעט.

מחצית השקל

המלכות, ולהרים הראש בפני הדין, דהיינו להמשיך ג"ר, ולא ישלוט הדין עליו.

(ב) זה יתנו. ת"ח וכו': זה יתנו, בוא וראה, בית דין של מעלה, אינו מעניש את האדם עד שיהיו לו עשרים שנה, מה הטעם. הוא, משום שבעת ההיא הוא נשלם בב' חלקים, בחלק הקב"ה וכןסת ישראל, שהיא המלכות, כי עשרים שנה, הם כנגד עשר ספירות דז"א ועשר ספירות דמלכות. וע"כ אם באותו זמן עבר על מצוה, למי צריך לתת. הוא, במקום שחטא לו, שז"ס זה, יתנו, שהוא ד"א

הסולם

מאמר

מאמר מחצית השקל

(א) **מאי כל העובר** וכו': שואל. מהו כל העובר על הפקודים. ומשיב, אלא זה הוא מי שעובר על מצוות התורה. אם רוצה להתתקן לפני אדונו, שלא ישלוט עליו דין שלמעלה, זה יתנו, צריך לתת זה, שהוא ז"א, ולקרבו בזאת, שהיא המלכות. ולהאיר לה אור, כדי שלא תשרוף העולם בלהביה. כי מי שעובר על מצוות התורה הוא מפריד זה מזאת, אז צריך לתקן אותו מקום, דהיינו (דפו"י דף מ"ג ט"ד)

ב זהר תשא חדש

(ג) ת"ח, קב"ה וכנסת ישראל איקרון אחד. וכד כנסת ישראל בגלותא, לא איקרי אחד. ועל דא מחצית השקל, דהוא עשר גרה, וזא דיו"ד, בעי לאמשכא ולאנהרא באתרא דפגים.

(ד) ודא הוא כופר נפשו ודאי, דהא ינפש וא"ו איהי בי דינא. במאי אתפפרא ואסתליק דינא. בההוא מחצית השקל, ודא איהו טוב, דאנהר ליה. וכד מתדבקין פרווייהו ופחדא, טוב ונפש, פדין אקרי שקל הקדש. ואיתער פספ ימינא דמלפא, לגבי תרומת ה'.

(ה) וע"ד בעא משה בשעתא דדינא, ועתה יגדל נא כח אדנ"י. יו"ד רבתא יתחבר בהדה, דאקרי מחצית השקל. וכאן אתר אתחבר. בשקל הקדש. וכד פרווייהו מתחברין, כל אינון פתי דינין דבתרע מקדשא, מסתלקין דלא למעבד דינא, דהא ודאי כפר נפשו יהב.

(ו) ת"ח האי כופרא, כדאי הוא לכפרא על עשרה שבטין, דזבינו ליוסף, ונאפרידו ז"ה מזא"ת, ועברו על פקודייה דמאריהון. בג"כ עשרים גרה השקל, לקביל ההוא דגר בארעא נוכרה, דאסתלק מארעא קדישא, ונמכר בעשרים. ובני ישראל לא ארימו רישא מההוא שעתא, בההוא חובא. אמר ליה קב"ה למשה, אי את בעי לארמאה רישיהון לעילא, זה יתנו, כ"ל.

חלופי גרמאות

1 ג"א נפשו (דפוסים ראשונים), ז ג"א ל"ג כחרא (קראקא), ח ג"א ואפריד (דפוסים ראשונים), ט ג"א ל"ג ונמכר בעשרים (קראקא). י ג"א מההוא (דפוסים ראשונים).

מחצית השקל	הסולם	מאמר
שיגדל הוא עם י' גדולה. ופירושו, שהי' הגדולה, שהיא יסוד, יתחבר עמה, שהוא נקרא מחצית השקל. ובאיזה מקום יתחבר. הוא בשקל הקדש. דהיינו שיהיו שניהם שקל שלם אחד. וכששניהם מתחברים כל אלו בתי הדין שבשער המקדש, שהוא מלכות, מסתלקים שלא לעשות דין, כי כפר נפשו נתן, ודאי. כי נפש היא מלכות, והיסוד הוא כופר נפשו, כנ"ל.		ז"א כנ"ל. ולמי צריך להמשיך. חזר ואמר, מחצית השקל, שהוא יסוד.
		(ג) ת"ח קב"ה וכנסת ישראל וכו': בוא וראה, הקב"ה וכנסת ישראל, שהם ז"א ומלכות. נקראים אחד. וכשכנסת ישראל בגלות, לא נקרא אחד. ועל כן מחצית השקל, שהוא עשר גרה, הוא סוד ה', שהוא יסוד, שצריך להמשיך ולהאיר במקום שפגם, שהוא המלכות.
		(ד) ודא הוא כופר וכו': וזה הוא כופר נפשו ודאי. כי נפשו היא אותיות נפש ז', שהיא בית הדין, דהיינו מלכות שנקראת נפש של ז"א, שה"ס ז'. ובמה היא מתכפרת והדין מסתלק ממנה, הוא באותו מחצית השקל, וזה הוא טוב, שהוא יסוד ז"א, שמאיר לה, וכשמתדבקים שניהם יחד, טוב, שהוא יסוד, ונפש שהיא מלכות, אז נקרא שקל הקדש, וכסף, שהוא ימין המלך, דהיינו חסד, נתעורר לחאיר אל תרומת ה', שהיא המלכות.
		(ה) וע"ד בעא משה וכו': וע"כ התפלל משה בשעת הדין, ועתה יגדל נא כח ה'.

(דפויי דף מ"ג ט"ד)

ת"ח

זהר ת"ח, שהוא צדיק כל אקרי, וכנ"י עשיראה דכלהו יאתפלילת ביה אתקרבו דא בדא, פדין שקל הקדש אקרון, בגין דאיהו פלג גופא, וכנס"י פלג גופא, אתחברו דא בדא, גופא אשתלים.

ח) ותרין עשר שבטין דתחות זמא, זנקין כל חד מאתר דיליה. הה"ד, זה יתנו. ז"ה, חושפן תרין עשר, דאתדבקי סחרני משפנא עילאה. ובההוא זמנא יתא לון נשיאות רישא, משום דאתדבק ראש המטה באתריה ההוא דנטיר יו"ד. וכד אול לעלמא דאתי, אתוסף ביה יו"ד, דכתיב וישישם בארון במצרים.

ט) ועל ידוי דמשה דאתיליד באדר, אסתלק מתמן, ותוה לון לישראל נשיאת ראש. ובגין כך באדר זקבין אינון שקלים, לארמא רישיהון לעילא, ולקרבא קידושין דמלכא לאתרייהו, וסטרא דזמינא אתער בעלמא, וסמכי משפנא אתקיימו על תיקונייהון. ואתיא זאת ברשימו דצדיק דהוא יו"ד, דאיתדבק בה בכל קידושין דלעילא, כד אתייהיב מתצית השקל, דאיהו מעין דכספין, דאתקשרו דא בדא.

י) וע"ד קטרת לבטלא דינא, ולבטלא מותנא, בגין דקשיר ליה באתרא דזה. ות"ח, קטרת וכל קרבנין דמקרבין, מהאי מתצית השקל אתי, דיהיב * כל חד וחד מישראל, וכדין תרומת ה' ודאי.

חלופי גרסאות
כ נ"א אתכללו בה (קראקא). ל נ"א דכסופין (קראקא).
נ"א דכסופין (ווינצא). ח נ"א ליה (קראקא).

מסורת זוהר
(ב) (בראשית ו) ויחי ב.

מחצית השקל
ט) וע"ד ידוי דמשה וכו': ועל ידי משה שנולד באדר, נסתלק יוסף משם, מחצרים, שכתוב, ויקח משה את עצמות יוסף וגו', והיתה להם לישראל נשיאת ראש. ומשום זה נותנים באדר השקלים האלו, להרים ראשם למעלה ולקרב האורות הקדושים של המלך למקומם, וצד ימין, שהוא חסד, נתעורר בעולם, ואדני המשכן התקיימו על תקונייהם. וזאת, שהיא מלכות, באה ברשימו של הצדיק, דחיינו יסוד, שהוא י', שמתדבק בה בכל האורות הקדושים שלמעלה, כשניתן מחצית השקל, שהוא מעות של כסף, כי אז מתחידים זה בזה.

י) וע"ד קטרת לבטלא וכו': וע"כ באה קטרת לבטל הדין ולבטל המות, משום שמקשר המלכות במקום שנקרא זה, שהוא יסוד. ובוא וראה, קטרת, וכל הקרבנות שמקריבים, באים ממחצית השקל הזה, שנותן כל אחד ואחד מישראל. ואז המלכות היא תרומת

הסולם

מאמר

ז) ת"ח שהוא צדיק וכו': בוא וראה הצדיק הזה, דחיינו יסוד שנקרא יוסף, נקרא כ"ה, וכנסת ישראל, שהיא המלכות, העשירית של כל הספירות, נכללת בו ביסוד, מתקרבים זה אל זה, או נקראים שקל הקדש. משום שהוא חצי גוף, וכנסת ישראל חצי גוף, כשמתחברים זה בזה, נשלם הגוף.

ח) ותרין עשר שבטין וכו': וי"ב השבטים העליונים שמתחת היס, שהוא המלכות, יונקים כל אחד ממקום שלו. ז"ש זה יתנו. זה, הוא חשבון י"ב שמתדבקים סביב המשכן העליון, שהוא המלכות. ובעת ההיא תהיה להם נשיאת ראש משום שנתדבק ראש המטה, שהוא מלכות, במקומו של אותו ששומר י', שהוא יוסף שומר הברית, שהוא יסוד. וכשהלך יוסף לעולם הבא נתוספה בו י', שכתוב ויששם בארון במצרים. שכתוב ויששם עם ב' יודין.

(דפני" דף מ"ג ט"ד * דף מ"ד ט"א)

ד זהר תשא חדש
(א) ת"ח, כתיב עטרת תפארת שיבה כו'. עטרת, דא תרומת ה', דאיהי עטרת תפארת. בגין ידעא תורה שבעל פה, מעטרא לתורה שבכתב, בגין דאיהי אתרא דאתגלייא, לגלויי סתרהא, ולפרושי תיקונין דילה, על דא דעטרת, דאיהי מראה, דכלהו אתגליין בה. וכי תימא היאך אתגליין בה. בההוא אתר דאקרי דר"ך צדקה"ה. ומאן איהו דר"ך צדקה. דא זה דאנהיר לה. וכדין תמצא ודאי נהירו דתורה שבכתב.
(ב) ועל דא תרומת ה' איקרי, תרומת ודאי, דארים דגליה על כולא, ההוא דכתיב ביה, גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלהינו. אימת איהו גדול ואתעטר בעטרוי, בעיר אלהינו. וכדין, נהירו דעתיק יומין נהיר בזעיר אנפין, ואתעטר בגין לאתדבקא בקרתא קדישא. הה"ד, עטרת תפארת שיבה בדר"ך צדקה תמצא. ונגיד לההוא אתרא דאקרי צדקה, וננהיר תנורא לסומקא.
(ג) ונהרין מניה שתין גבורין, ותרין עשר שבטין. בג"כ ששים עשרון

מסורת הזהר (משלי טז). (תהלים מח) פקודי רעט ז"ח ד' נא (נ"א דהאי (דפוסים ראשונים). ס נ"א ל"ג ביה (קראקא). ע נ"א דאיהו דרך (ווינציא בטוגריים). פ נ"א עשרים בכלי אחר וכללין (קראקא). ט"ד נב ט"ב.

מחצית השקל
הסולם
 מכוסים מחכמה, חוץ כשמתחבר עם המלכות להשפיע בה חכמה, אז מאירה החכמה גם בו. וז"ש, (באות י"א) עטרת דא תרומת ה', דהיינו מלכות. דאיהו עטרת תפארת, שהיא העטרה אל התפארת שהוא ז"א, דהא תורה שבעל פה, שהיא המלכות, מעטרא לתורה שבכתב. דהיינו שהמלכות מעטרת אותו בהארת החכמה, כי בהיותו לפי עצמו, הוא בעולם החכמה. וז"ש בגין דאיהו אתרא דאתגלייא וכו' כי אין החכמה מתגלה בשום ספירה מע"ס אלא במלכות (כמ"ש בזהר בראשית א' דף רע"ו ד"ה ועוד כמה ע"ש) וז"ש דרך צדקה דא זה דאנהיר לה, דהיינו יסוד המתחבר עם המלכות להאיר לה החכמה, וכדין תמצא ודאי נהירו דתורה שבכתב, כי אז בזמן שמשפיע הארת חכמה למלכות מתגלה בהכרח גם בו הארת החכמה. וע"כ תמצא ודאי נהירו דתורה שבכתב. דהיינו שתמצא גם בז"א הארת החכמה. וז"ש אימת איהו גדול ואתעטר בעטרוי. מתי נבחן ז"א לגדול, ומתעטר בעטרויו, שהם הארות החכמה, בעיר אלקינו, היינו בשעה שמחובר עם עיר אלקינו, שהיא המלכות, כדי להשפיע בה הארת החכמה. ואז נמצאת החכמה גם בו. (ג) ונהרין מניה שתין וכו': ואז, כשמחובר עם המלכות להשפיע בה הארת החכמה

מאמר
 תרומת ה' ודאי. שמדימים אותה להתחבר עם ז"א.
(א) ת"ח כתיב עטרת וכו': בוא וראה, כתוב, עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא. עטרת זו היא תרומת ה', שהיא עטרת תפארת, דהיינו מלכות, משום שתורה שבעל פה, שהיא מלכות, מעטרת לתורה שבכתב, שהיא ז"א. משום שהיא מקום שנתגלה בהארת החכמה, לגלות סתרים ולפרש תקוניה על ידי עטרת, שהיא מראה, שכולם מתגלים בה. ואם תאמר איך הם מתגלים בה. היינו במקום ההוא שנקרא דרך צדקה. ומי הוא דרך צדקה. הוא זה שמאיר לה. שהוא יסוד, ואז תמצא ודאי האור של תורה שבכתב, שהוא ז"א.
(ב) ועל דא תרומת וכו': ועל כן נקראת תרומת ה'. היא תרומה ודאי, כי מרימה דגלו על הכל. זה הוא שכתוב בו, גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלקינו. מתי הוא גדול ומתעטר בעטרויו, בעיר אלקינו, שהיא מלכות. ואז מאיר האור דעתיק יומין, שהוא כתר, בז"א, ומתעטר, כדי להדבק בעיר הקדושה. שהיא מלכות. ז"ש, עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא. ונמשך למקום ההוא שנקרא צדקה, שהוא מלכות. ומאיר הלבן, שהוא חסד, לאדום שהוא דין.
 פירושו. ז"א לפי עצמו הוא תמיד בחסדים (דפו"י דף מ"ד ט"א)

זהר תשא חדש ה
בכלי אחד נבללין, דכלהו מסטרא חד. ותריז עשר לא אתפללן עמהון, דאינון
ינקין נופא דאילנא, הה"ד זה יתנו, ודאי יתנו לכולא, * לענפי דסתני אילנא.
וע"ד פל אומין מתפפרין בקרבנא דישראל.

מאמר ויניקהו דבש מסלע

יד) וישראל ינקין בקדמיתא מהאי אתר דאקרי סלע. היינו דכתיב
ויניקהו דבש מסלע. ומ"ט דבש, בגין דאיהו תמר, דכתיב * זאת קומתך
דמתה לתמר.

טו) ולבתר, שמן מחלמיש צור. דא אתרא דלעילא, אתרא דיצחק שרי.
אע"ג דשמן מסטרא דאברהם, פד ישראל מכשרין עובדייהו, מהפכין דינא לרחמי
ודא הוא דאמר לון קב"ה, ויניקהו דבש מסלע, דאתחברן תמר דכר ונוקבא.
ושמן מחלמיש צור, כולהו דרזין נגדין שמן, ואפילו אתר דאקרי צור. והיינו
דכתיב, * הצור תמים פעלו. דאתהדר צור למעבד פעלו דתמים. תמים דא
אברהם, דכתיב * התהלך לפני והיה תמים. צור דא יצחק, ואוקמוהו.

טז) ת"ח, ע"ד תמה משה ואמר, * תמן הסלע הזה נוציא לכם מים. כיון

חלופי גרסאות

צ גיא לאפני (קראקא).
ז"ח בשלה אות ז. ז (דברים לב) תולדות פג. ח (בראשית יז) הקפה"ז קצח. ט (במדבר כ).

מסורת הזהר

ז (דברים לב) אחרי מות קטו. ו (שיר ז) משפטים תקעו
ז"ח בשלה אות ז. ז (דברים לב) תולדות פג. ח (בראשית יז) הקפה"ז קצח. ט (במדבר כ).

ויניקהו דבש מסלע

הפולם

מאמר

טו) ולבתר שמן מחלמיש וגו': ולאחר
כך, שמן מחלמיש צור. זה הוא מקום שלמעלה,
המקום שיצחק שורה בו, שהוא קו שמאל.
ואע"פ ששמן, שהוא חסדים, הוא מצד אברהם,
שהוא חסד, הנה כשישראל מטיבים מעשיהם,
הם מהפכים הדין לרחמים, ויונקים מן שהוא
חסדים, מיצחק, שהוא מדת הדיו. וזהו שאמר
להם הקב"ה, ויניקהו דבש מסלע, דהיינו
שנתחברו כמו תמר, שהוא דכר ונוקבא. וכיון
שנתחברו ז"ן דכר ונוקבא, אז ושמן מחלמיש
צור. היינו, שכל המדרגות מושכות שמן,
ואפילו המקום שנקרא צור, שהוא מדת הדיו.
והיינו שכתוב, הצור תמים פעלו. שחזר צור,
שהוא דין, לעשות פעלו של תמים, תמים
זהו אברהם, שכתוב בו, התהלך לפני והיה
תמים. צור זה יצחק. וכבר העמידוהו.

החכמה, כנ"ל בסמוך, מאירים ממנו ששים
גבורים, ושנים עשר שבטים. משום זה ששים
עשרון נבללים בכלי אחד, כי כולם הם מצד
אחד. משמאל ושנים עשר אינם נכללים
עמהם, כי הם יונקים מענף האילן, שהוא הקו
האמצעי. ז"ש, זה יתנו זה, שהוא בחשבון י"ב,
ודאי יתנו לכל, לענפים שמסביב האילן, שהם
ע' ענפים, כנגד ע' שרי האומות, וע"כ כל
האומות מתכפרים בקרבנות ישראל.

מאמר ויניקהו דבש מסלע

טז) ת"ח ע"ד תמה משה וכי': בוא
וראה, על זה התפלא משה ואמר, המן הסלע
הזה נוציא לכם מים. דהיינו, כיון שאינם
הולכים

יד) וישראל ינקין בקדמיתא וכי':
וישראל יונקים מתחילה ממקום זה שנקרא
סלע, שהוא מלכות, בעת שהיא בבחינת שמאל,
היינו שכתוב, ויניקהו דבש מסלע. דהיינו,
שהארת החכמה המכונה דבש, הניק אותם מן
המלכות הנקודת סלע. ומה הטעם נקרא דבש.
הוא משום שהמלכות נקודת תמר, שכתוב,
זאת קומתך דמתה לתמר. ודבש נמשך מתמר.

(דפו"י דף מ"ד ט"א)

ו זהר תשא חדש

דאתון לא אָזלין באורח מישר, וְלֹא מִבְּסֻמִּין אֲתָרָא. וְע"ד יִשְׂרָאֵל עֲבָדִין נְסוּף
הַמִּים בַּחֵג, לְיִנְקָא הַאי מִזְבַּח מִמֵּי דְאַבְרָהָם, וְכַדִּין אֲתַבְרַךְ עֲלֵמָא.

יז) וּב"ג פֶּד אִיהוּ מְבָרַךְ עַל מְזוֹנָא בְּכֶסֶף, אִיבְעִי לִיהַ לְמִיתָב בֵּיהַ מֵיָא,
בְּבִרְפַת הָאָרֶץ, לְבָרְכָא לְהַאי אָרֶץ, דְּאִיקָרִי מִזְבַּחַ, וְאִיקָרִי כּוּס שֶׁל בְּרָכָה,
דְּכֻלְהוּ בְּרַכְּאָן בֵּיהַ פְּלִינִין.

יח) וְת"ח, פֶּד יִשְׂרָאֵל מִכְשָׁרָן עוֹבְדֵייהוּ, הַאי מִזְבַּחַ, שְׁלֵטָא בְּסֻטְרָא
דְּיִמְיָנָא, וְהוּוּ חֲזִינִין פְּחִיזוּ אַרְיָה רְבִיעַ עֲלֵיהַ, עַל קְרַבְנָא, וְאָכִיל לִיהַ. וְע"ד
פְּמִדְבָּחָא אִיקָרִי אַרְיָאֵל. קְרִית חֲנָה דוֹד. וְדַאי דְחוֹלְקִיהַ דְּדוֹד הוּא, וְכָל
יוֹמֵי אֲשַׁתְּדַל לְאַנְהָרָא לְהַ.

יט) וְע"ד תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים. כּד"א, וְיִדַע אֱלֹהִים. אֹרַח חַיִּים,
וּמֵאן הוּא, שׁוֹבַע שְׁמֹחוֹת, הַהוּא דְּכָל שְׁבַע וְאַתְפְּלִיל בֵּיהַ, וְיִהְיֶה אֲנָפוּי
לְקַבְלֵי פְּנִיךָ, דְּאַנָּא אַחִיד בְּהוּן. וְכַדִּין נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּחַ, דְּשִׁמְאֵלָא אֲתַפְּלִילַת
בְּיִמְיָנָא, וְכַד אֲתַפְּלִילַת, אֲתַהֲדֵר צוֹר לְמַעַבְדַּ פְּעֵלוּ דְתַמִּים, וְע"ד זֶה יִתְנֹו.
מְאָמֵר בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ

כ) פֶּתַח וְאָמֵר, בְּכוֹר שׁוֹרוֹ, דָּא יוֹסֵף. הָדָר, דָּא יַעֲקֹב. דְּכַתִּיב אֱלֹהַ

מסורת הזהר ח'לופי גרסאות

(י) (ישעיה כט). כ) (תהלים טז) ב"א קמה תרומה תשפ ויקרא לב פנחס קצ תקפב בהשטטות ח"ג ד' שו: ד"י ת"ז בהקדמה ד"ה: ת"ל ד' ער. ז"ח לב ט"ז סד ט"ב לעיל יתרו אות צ. ל) (שמות ב) וירא רד. ט) (דברים לג) מקץ קטר.

הסולם מאמר

יט) וְע"ד תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים: וְע"כ כְּתוּב, שְׂדוּד אַמֵּר, תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים, תּוֹדִיעֵנִי פִירוּשׁוֹ כְּש"א וִידַע אֲלִיקִים, שֶׁהוּא קִבְלַת הַתְּפִלָּה, אִף תּוֹדִיעֵנִי פִירוּשׁוֹ שֶׁתַּתֵּן לִי, אֹרַח חַיִּים. וּמַה הוּא. הֵינֵנו שׁוֹבַע שְׁמֹחוֹת, אֹתוֹ, שְׁכַל הַשְּׁבִיעָה נִכְלַלַת בּוֹ, דְּהֵינֵנו הִיסוּד וַיַּחְזִיר פְּנִי כִנְגַד פְּנִיךָ, הֵינֵנו כִּנְגַד הַפְּנִים שְׁאֵנִי אַחֲזוּ בְּהֵם, שֶׁהֵם הַמַּלְכוּת. וְאִז נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּחַ. שֶׁהַמַּלְכוּת, שֶׁהִיא בַּחֲנִית שְׁמַאל, תְּכַלּוֹל בִּימִין, שֶׁהוּא נִצַּחַ. וְכִשְׁהִיא נִכְלַלַת בִּימִין, חוֹזֵר צוֹר, שֶׁהוּא דִין לַעֲשׂוֹת פְּעֵלוּ שֶׁל תַּמִּים, שֶׁהוּא חֶסֶד (כִּנ"ל אוֹת ט"ו) וְע"כ זֶה יִתְנֹו. דְּהֵינֵנו שִׁיתְנֹו לִיחַד ז"א שְׁנִקְרָא זֶה, עִם זֹאת שֶׁהִיא מַלְכוּת.

מאמר בכור שורו הדר יז

כ) פֶּתַח וְאָמֵר בְּכוֹר חַיִּים: פּוֹיָא, בְּכוֹר שׁוֹרוֹ, זֶה יוֹסֵף, הָדָר, זֶהוּ יַעֲקֹב. שְׁכַתוּב, אֱלֹהַ תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, וּמֵאִין לְנוּ שִׁיעֲקֹב נִקְרָא הָדָר

יז) וּב"ג פֶּד אִיהוּ מְבָרַךְ עַל מְזוֹנָא בְּכֶסֶף, כְּשֶׁהוּא מְבָרַךְ עַל הַמְזוֹן עַל הַכּוּס, צְרִיךְ לְתַתּוּ מִים בְּכּוּס, כְּשֶׁמְגִיעַ לְבִרְכַת הָאָרֶץ, כְּדִי לְבָרַךְ הָאָרֶץ הַזֹּאת, שְׁנִקְרָאת מִזְבַּחַ, וְנִקְרָאת כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, דְּהֵינֵנו הַמַּלְכוּת, שְׁכַל הַבְּרִכוֹת תְּלוּיוֹת בּוֹ.

יח) וְת"ח כִּד יִשְׂרָאֵל וְכו': וּבּוֹא וּרְאֵה, כְּשִׁישְׂרָאֵל מְטִיבִים מַעֲשֵׂיהֶם, הַמִּזְבַּח הַזֶּה, שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, שׁוֹלֵט בְּצַד יְמִין, שֶׁהוּא חֶסֶד, וְהֵנוּ רּוֹאִים כְּמִרְאֵה אֲרִיָּה רְבוּץ עֲלֵינוּ, עַל הַקְּרָבָן, וְאוֹכֵל אֹתוֹ. כִּי אֲרִיָּה ה"ס חֶסֶד. וְע"כ נִקְרָא הַמִּזְבַּח אַרְיָאֵל, דְּהֵינֵנו אֲרִי אֵל. שְׂמוּרָה עַל חֶסֶד. וְנִקְרָא, קְרִית חֲנָה דוֹד כִּי הוּא וְדַאי חֲלָקוּ שֶׁל דוֹד, שְׁכַל יְמִינוּ הַשְּׁתַדֵּל לְהַאִיר לְהַ. אֵל הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת מִזְבַּח.

(דפניי דף מ"ד ט"א)

זהר תשא חדש ז
 תולדות יעקב יוסף. ומנ"ל דאקרי יעקב הדר. דכתיב וימלך תחתיו הדר,
 ואוקמוה באידרא קדישא. וקרני ראם קרניו, אלו אברהם ויצחק. בהם עמים
 ינגח יחדיו. מהו יחדיו, אלא פד פלהו אבהן פחדא, לית דיקומון קמייהו
 * (ובהוא זמנא, ישראל זקפין גישא. הה"ד, פי תשא.
כא) ות"ת, פד נפקו ישראל ממצרים, בסיועא דאבהן נפקו, וארימו
 גישא. הה"ד, וקרני ישראל יוצאים ביד רמה. מאן יד רמה. דא אברהם.
 דא זמנא, דבעי לארמא לה על שמאלא.
כב) ומה אברהם, עבד ליה קב"ה נוקמין בליליא, אוף ישראל ביד
 רמה נפקין, וסיועא דיליה נקטו. ונטרו יד דיליה, דאומי לאבימלך. וע"ד
 לנטרא שהוא יד רמה ואל נחם אלהים דרך ארץ פלשתים.
כג) ומנו שבע שבועין מתתא לעילא לסלקא לאתריה, ולקבלא חירות
 מאימא עילאה. וכד אשתלימו, נחתא אורייתא, ופתיחו דילה באברהם, אנכי
 לקבליה. לא יהיה, לקבליה דיצחק.
 מאמר עשרת הדברות כנגד ע"ס
כד) ות"ת, פד יהיב קב"ה אורייתא לישראל, רשים לה ברזא דשמא

מסורת הזהר
 (בראשית לו) ויהי רצ. ט. (שמות יד) שמות שגג נשא
 צו ת"ז בהקדמה ד' ט. תס"ט ד' קא: ז"ח ד' עא ט"ג.
 (שם יג) לך קלט.

ה'סולם
 מאמר
 הדר. הוא שכתוב, וימלוך תחתיו הדר.
 והעמידוהו באדרא רבא קדישא (אות שט"ז).
וקרני ראם קרניו, אלו אברהם ויצחק. **בהם**
עמים ינגח יחדיו. שואל, מהו יחדיו, ומשיב,
 אלא כשכל האבות הם ביחד, אין מי שיקום
 לפניהם. ובעת ההיא ישראל ירמו ראש. ז"ש
 כי תשא את ראש בני ישראל וגו'.
כא) ות"ת **כד נפקו וכו'**: ובוא וראה
 כשיצאו ישראל ממצרים, בעזרת האבות
 יצאו, והרימו ראש. ז"ש ובני ישראל יוצאים
 ביד רמה. מי היא יד רמה. זו היא אברהם,
 שהוא יד ימין דז"א, שהוא חסד, ונקרא **רמה**,
 משום שצריך להרימה על יד השמאל, שהוא
 גבורה. דהיינו שצריכים להשליט החסד על
 הדין.
כב) ומה **אברהם עבד וכו'**: ומה
 אברהם, עשה לו הקב"ה נקמות בלילה. כמ"ש
 ויחלק עליהם לילה. אף ישראל יצאו ביד
 (דפו"י דף מ"ד ט"א * ט"ב)

מאמר עשרת הדברות כנגד ע"ס
כד) ות"ת **כד יהיב וכו'**: ובוא וראה,
 כשנתן הקב"ה התורה לישראל, רשם אותה
 בסוד השם הקדוש, ואמר, אנכי ה' אלקיך,
 בסוד החסד, שאברהם אחוז בה, וכנגדו הן
 רמ"ח

ח זהר **תשא** חדש
קדישא, ואמר ^ט אנכי ה' אלהיך, ברנא דחסד דאברהם אחיד בה, ולקבליה מ"ע. ורנא דא, תפקידתא קמיתא דפקיד קב"ה לאברהם, מצות עשה הנה. דכתיב, ^ט לך לך מארצך. ובג"כ מ"ע רמ"ת, פחושפן אברהם.
כה ^ט לא יהיה לך אלהים אחרים. ברנא דגבורה, דאחיד בה יצחק. דכל אינון אלהים אחרים, ואינון סרכין ממנן, מסטריה ינקין. וכן עשו, וכל אינון ממנן דיליה. דהא יצחק במצות ל"ת אחיד, ותפקידתא קמיתא דיליה, מצות לא תעשה הנה, דכתיב ^ט אל תרד מצרימה. ומל"ת מסטרא דדינא אתי, דהא מענישין ליה לבר נש פד עבר עליה.
כו ובג"כ, חושפן מצות לא תעשה, ברנא דדרגא דיליה, ברנא דשס"ה לקביל יומין דשמשא, דנהיר מסטרא דגבורה. הה"ד, ^ט כצאת השמש בגבורתו.
כז לא תשא, ברנא דת"ת, דאקרי אמת, דאחיד בה יעקב שלימא, ויניק תרי חולקין, מ"ע ומל"ת. דכתיב, ^ט ויעקב איש תם יושב אהלים. ועל דאיהו אשלים לכל סטרין, לרחמי ולדינא, למ"ע ולמצות ל"ת, איקרי שלים. ולקבליה לא תשא, בגין דשבועתא לשלמא אתי. וע"ד איהו ברנא דעשה ולא תעשה. דכמא דאיהי ל"ת פד איהי לשקרא, דכתיב ^ט לא תשא. הכי ^ט איהי מ"ע, פד איהי באמת, דכתיב ^ט ונשבעת חי ה' באמת. וכתוב ^ט ובשמו תשבע.

חלופי גרסאות

ב נ"א ל"ג איהו (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(פ) שם כ) לך רמט ת"ז תליט ד' עט. תס"ג ד' צד:
ז"ח ויצא אות ד מא ט"ד. צ) (בראשית יב) לך יג.
(ק) (שמות כ) ויחי תרי ז"ח ויצא אות ה ד' עז ט"ג טד. (ו) (בראשית כו) בהשמטות ח"ב ד' רעו. תק"ח ד' קיט ט"ג. (ח) (שופטים ה) ז"ח בראשית אות רצג שעג. (ת) (בראשית כה) תולדות עז לעיל פרשת יתרו אות קכה. (א) (שמות כ) יתרו תלו ז"ח ויצא אות ו ד' ע"ז ט"ב. (ב) (ירמיה ד) בהשמטות ח"ב ד' רעו. ד"ל. ג) (דברים ו) יתרו תקכג.

עשרת הדברות כנגד ע"ס

החמה, המאירה מצד הגבורה. ז"ש, כצאת השמש בגבורתו.

כז **לא תשא ברנא** וכו': לא תשא. הוא בסוד ת"ת, שנקרא אמת, שאחזו בה יעקב השלם. והוא יונק ב' חלקים, חסד ודין, דהיינו מצוות עשה ומצוות לא תעשה, שכתוב, ויעקב איש תם יושב אהלים, דהיינו ב' אוהלים, של דין ושל חסד. ועל שהוא משלים לכל הצדדים, לחסד ולדין, ולמצוות עשה ולמצוות לא תעשה, הוא נקרא תם. וכנגדו הוא, **לא תשא**, משום שהשבועה באה לעשות שלום, כי יעקב הוא קו האמצעי העושה שלום בין ב' הקוין ימין ושמאל (כנ"ל בפלפח"ס אות ל"ח). וע"כ הוא בסוד עשה ולא תעשה, כי כמו שלא תשא הוא לא תעשה כשהוא לשקר, שכתוב לא תשא, כך היא מצות עשה, כשהיא באמת

הסולם

מאמר

דמ"ח מצוות עשה. וז"ס, שמצוה ראשונה שצוה הקב"ה לאברהם, מצות עשה היתה, שכתוב, לך לך מארצך וגו'. ומשום זה מספר מצוות עשה הן רמ"ת, שהן כחשבון אברהם.

כה **לא יהיה לך וגו'**: לא יהיה לך אלהים אחרים, הוא בסוד הגבורה, שיצחק אחזו בה, כי כל אלהים אחרים אלו, והשרים הממונים האלו, שעל האומות, יונק מן הצד שלו, שהוא צד שמאל. וכן עשו וכל הממונים שלו. כי יצחק אחזו במצוות לא תעשה, ומצוה ראשונה שלו, מצות לא תעשה היתה, שכתוב, אל תרד מצרימה. ומצות לא תעשה באה מצד הדין. כי מענישים את האדם העובר עליה.

כו **ובג"כ חושפן מצות** וכו': ומשום זה, חשבון מצוות לא תעשה, בסוד המדרגה שלו, הוא בסוד מספר שס"ה. כנגד שס"ה ימות (דפו"י דף מ"ד ט"ב)

זהר **תשא** **חדש** **ט**

כח יִזְכֹּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, בְּרִצּוֹא דְבְרִית, דְּאִיהוּ יְסוּד, דְּאֶחִיד בִּיהַ יוֹסֵף. וְע"ד אַקְרִי שַׁבַּת. דְּהָא יוֹסֵף כָּל אַקְרִי, וְשַׁבַּת נְמִי אִיקְרִי כּל. בְּגִין דְּכָל עֵינוּגָא וְתַפְנוּקָא נְפִיק מְנִיָּה, לְקַיִמָא לְעֵלְמִין כְּלָהוּ. וְעַל דָּא שַׁבַּת כְּלִילָא מַעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה. בְּגִין דִּיוֹסֵף נְמִי בּוּכְרָא, דְּנִטִּיל תְּרִין חוּלְקִין.

כט ת"ח, כְּתִיב בְּדַבְרוֹת בְּמִשְׁנֵה תוֹרָה, וְנִזְכַּרְתָּ פִי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִיַּד מִשֶּׁם בֶּיַד חֲזָקָה וּבְזוֹרַע נְטוּיָה עַל פִּן צַוּד ה' אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. הֵכָא אֹלִיף לֵן אֹרִייתָא רִצּוֹא עֵילָאָה, דְּהָא תְּהוּא צְדִיקָא דְּאִנְדְּבִן לְעַבְדָּא בְּמִצְרַיִם, וְאֶחֱלוּ לִיהַ. לְקַבְּלִיהַ אִיהוּ זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. וּבְג"כ אָמַר לֹון קב"ה לִישְׂרָאֵל, בְּכַעַז מְנִכּוֹן הוּוּ דְּכִירִין תְּהוּא צְדִיקָא דְּאִנְדְּבִן עַל יְדִיכּוֹ, וְהוּוּ לְעַבְדָּא בְּמִצְרַיִם, וּבְהַהוּא חוּכָא אֶתְגַּזֵּר עַלְיִיכוּ לְאַשְׁתַּעֲבָדָא בְּמִצְרַיִם, וּלְכַפְרָא תְּהוּא חוּכָה דְּזַבִּינְתוּן לִיהַ. נְטֵרוּ יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, וַיִּשְׁתַּבֵּיךּ לְכוּן, דְּהָא יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא לְקַבְּלִיהַ אִיהוּ.

ל כְּדָאוּקִימָנָא בְּרִצּוֹא דְּמַהִימְנוּתָא. יוֹמָא קְדָמָאָה, לְקַבְּלִיהַ דְּאַבְרָהָם. הַה"ד, וְחֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. יוֹמָא תְּנַיִנָא, לְקַבְּלִיהַ דְּיַצְחָק. וּבְג"כ בִּיהַ יְתִיב קב"ה לְמִידִן עֲלָמָא. יוֹמָא תְּלִיתָאָה לְקַבְּלִיהַ דְּיַעֲקֹב, דְּאִיהוּ קוּ הָאֲמַצְעִי, וּבְג"כ כְּתִיב בִּיהַ בְּעוּבְדָּא דְּבְרָאשִׁית, * יִקְוּוּ הַמַּיִם.

מסורת הזהר **ח'ופי גרסאות**

(ד) שמות (כ) הקס"ז לד. (ה) (דברים ה) בא קכא.
(ו) (תהלים נב) חיי שרה רלב. ז) (בראשית א) ב"א טו
ויה לעיל יתרו את פה.

מאמר **הסולם** **עשרת הדברות כנגד ע"ס**

באמת. שכתוב, ונשבעת חי ה' באמת. וכתוב
ובשמו תשבע.

כח זְכוּר אֶת יוֹם גּוֹי: זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת לְקַדְּשׁוֹ, הוּא בְּסוּד בְּרִית, שְׁהוּא יְסוּד, שִׁיוֹסֵף אַחוּז בּוּ. וְע"כ נִקְרָא שַׁבַּת, כִּי יוֹסֵף נִקְרָא כָּל, וְגַם שַׁבַּת נִקְרָא כָּל, מִשּׁוּם שְׁכַל עוֹנֵג וּמַעֲדָן יוֹצֵא מִמֶּנּוּ לְקִיִּים כָּל הָעוֹלָמוֹת. וְע"כ שַׁבַּת כְּלוּל מִעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, דְּהֵיִינוּ זְכוּר, וְלֹא תַעֲשֵׂה בּוּ כָּל מִלְאכָה. מִשּׁוּם שְׁגַם יוֹסֵף הוּא בְּכוֹר כְּמוּ יַעֲקֹב שְׁח"ט ז"א הַנִּקְרָא בְּכוֹר, שְׁלוּקָה ב' חֲלִיקִים, חֶסֶד וְדִין. כְּלוּמַר כְּמוּ שִׁיעֲבָב שְׁהוּא ת"ת הוּא קוּ אֲמַצְעִי הַכוֹלֵל יִמִּין וּשְׂמָאל שְׁהוּא חֶסֶד וּגְבוּרָה, כִּי יוֹסֵף, שְׁהוּא יְסוּד, כּוֹלֵל יִמִּין וּשְׂמָאל, שְׁהוּא נֶצַח וְהוּד.

כט ת"ח כְּתִיב בְּדַבְרוֹת וכו': בּוּא וּרְאֵה כְּתוּב בְּדַבְרוֹת שְׁבַמִּשְׁנֵה תוֹרָה, וּזְכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִיַּד מִשֶּׁם בֶּיַד חֲזָקָה וּבְזוֹרַע נְטוּיָה עַל פִּן צַוּד ה' אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת. כִּאֵן מִלְמַדְתָּ (דפויי דף מ"ד ט"ב * ט"ג)

אִתְּנוּ הַתּוֹרָה, סוּד עֲלִינָן, כִּי אִתּוּ צְדִיק שְׁנַמְכֵר לְעַבֵּד לְמִצְרַיִם, וְחַלְלוּהוּ, כְּנַגְדוּ הוּא, זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַקַּב"ה לְיִשְׂרָאֵל, בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, הֵינּוּ זְכוּרִים אִתּוּ צְדִיק שְׁנַמְכֵר עַל יְדִכֶּם, וְהִיָּה לְעַבֵּד בְּמִצְרַיִם, שְׁבִאוֹתוּ חֲטָא נִגְזֹר עֲלֵיכֶם לְהַשְׁתַּעֲבֵד בְּמִצְרַיִם, וּלְכַפֵּר אִתּוּ חֲטָא שְׁמַכְרַתֶּם אִתּוּ, שְׁמַרוּ אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת, וּיִתְכַפֵּר לְכֶם, כִּי יוֹם הַשַּׁבַּת הוּא כְּנַגְדוּ.

ל כְּדָאוּקִימָנָא בְּרִצּוֹא דְּמַהִימְנוּתָא וכו': כְּמוּ שְׁהַעֲמַדְנוּ בְּסוּד הָאֲמוּנָה. יוֹם רֵאשׁוֹן, מִשְׁשַׁת יְמֵי בְּרָאשִׁית, הוּא כְּנַגְדֵּי אַבְרָהָם, שְׁהוּא חֶסֶד. ז"ש חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. יוֹם שְׁנִי, הוּא כְּנַגְדֵּי יַצְחָק, שְׁהוּא גְבוּרָה, וּמִשּׁוּם זֶה יוֹשֵׁב בּוּ הַקַּב"ה לְדוֹן הָעוֹלָם. יוֹם שְׁלִישִׁי, הוּא כְּנַגְדֵּי יַעֲקֹב שְׁהוּא קוּ הָאֲמַצְעִי. וּמִשּׁוּם זֶה כְּתוּב בּוּ בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, יִקְוּוּ הַמַּיִם אֵל מִקּוּם אַחַד. כִּי קוּ הָאֲמַצְעִי מִיַּחַד אֶת קוּ הַיְמִינִין וְאֶת קוּ הַשְּׂמָאלִין וְעוֹשֵׂה אִתְּמַם אַחַד.

יומא

י זהר תשא חדש

א יומא רביעאָה, לקבליה דדוד. דכתיב ביה, ^ח יְהִי מְאוֹרוֹת. מארת חסר, דהא פנסת ישראל לית לה נהורא מדילה, אלא מה דאיתיהיב לה על דא דצדיקא. הכי נמי דוד, דכתיב ביה ^ט עֲנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי, ולית ליה חיים, אלא מה דאיתיהיב ליה מיומי דאדם קדמאָה, ע' שנין.

ב יומא חמישאָה, לקבליה דמשה. יומא שתיאָה, לקבליה דאהרן. ואינון ששת ימי בראשית לתתא, לקביל ששת ימי בראשית דלעילא. ומאן אינון ששת ימי בראשית לעילא. אינון דרמיזו בקרא, ^י לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד פי כל וגו' לך ה' הממלכה. ואינון חולקהון דצדיקא ברזא דא, הגדלה: דא אברהם. הגבורה: יצחק. התפארת: יעקב. הנצח: חולקא דמשה. ההוד: חולקא דאהרן. פי כל: לקביל חולקא דיוסף. הממלכה: חולקא דדוד. ויוסף שבת אקרי לתתא, לקביל צדיק חי העולמים, ואקרי שבת לעילא. ובג"כ כתיב, ^י על בן צוף ה' אלהיך לעשות את יום השבת.

ג ת"ח, כד בעו ישראל למכבש לארעא דכנען, אקיפו לה שיתא יומין, זמנא תדא בכל יומא, לקביל אינון שית זכאי קשוט דעליהון מתקיים עלמא. וביומא שביעאָה שבע זמנין, לקביל יומא דשבתא, דאיהו לקביל צדיק, דאיהו זן לכולהו, ומקיים להון, דכתיב ^י חצבה עמודיה שבעה. וכתוב ^י וצדיק

מפורת הזהר

(ח) (שם) ב"א צח ז"ח בראשית אות קנה. ט) (תהלים פ) ויצא ריש תקיח ד' קח ט"ב. י) (דה"א כט) ב"א שלט להלן אות מ. י) (דברים ה) לעיל אות כט. ל) (משלי ט) לך קכ"ח ז"ח בראשית אות רמ. מ) (שם י) ב"א שבו.

מאמר המולם עשרת הדברות כנגד ע"ם

א יומא רביעאָה לקבליה וכו': יום רביעי, הוא כנגד דוד, שהוא מלכות. שכתוב בו, יהי מארת, מארת כתוב חסר ו', משום שכנסת ישראל, שהיא המלכות, אין לה אור משלה, אלא מה שניתן לה על ידי הצדיק, שהוא יסוד. כך דוד, שכתוב בו עני ואביון אני. ואין לו חיים אלא מה שניתנו לו מימי של האדם הראשון, ע' שנים.

ב יומא חמישאָה לקבליה וכו': יום חמישי, הוא כנגד משה, שהוא נצח. יום הששי הוא כנגד אהרן, שהוא הוד. ואלו ששת ימי בראשית שלמטה, ומי הם ששת ימי בראשית שלמעלה. היינו אלו הרמוזים בכתוב, לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ, לך ה' הממלכה. והם חלקם של הצדיקים בסוד כזה, הגדולה, שהוא חסד, היא אברהם. הגבורה, היא יצחק. התפארת,

ג ת"ח כד בעו ישראל לכבוש את ארץ כנען הקיפו אותה, את יריחו, ששה ימים, פעם אחת בכל יום, כנגד אלו ששה צדיקי אמת שעליהם מתקיים העולם, שהם אברהם יצחק יעקב משה אהרן דוד, וביום השביעי, שבע פעמים, כנגד יום השבת, שהוא כנגד צדיק, שהוא יסוד, שהוא זן את כולם, ומקיים אותם. שכתוב, חצבה עמודיה שבעה וכתוב, וצדיק יסוד עולם. הוא

(דפניי דף מ"ד ט"ג)

זהר **תשא** **חדש** **יא**

יסוד עולם. איהו יסודא ועיקרא דכל אינון זכאין, ואי לא זכותהון דצדיקיא, לא הוו יכלין למכבשה. הה"ד, ^ט לא בצדקתך וכישר לבכך אתה בא לרשת כו', ולמען הקים את הדבר אשר נשבע ה' לאבתך לאברהם כו'.
 (ד) ^ט כבוד את אביך, ברנא דנצח, דאחיד בה משה, וניק לה, דהא משה יתה אוקיר ליה ^י לקב"ה באורייתא. ת"ת, אי לא אורייתא דאתייהבת על ידי משה נביאה רבא, לא הוו גדעין בני נשא לקב"ה, ולא הוו מוקרין ליה, דהא על ידא דאורייתא אוליף ב"ג פולחנא דמאריה, ואוקיר ליה לקב"ה. וכג"כ כבוד את אביך ואת אמך, לקביל דמשה איהו.
 (ה) ד"א, כבוד את אביך, זו תורה שבכתב. ואת אמך, דא תורה שבעל פה. דכמא דאפא יתיב שפע לאימא, ה"ג יתיב שפע תורה שבכתב לתורה שבעל פה.

(ו) ^ט לא תרצח, לקביל דרנא דהוד, דאחיד בה אהרן. וכג"כ לא תרצח. בגין דכד קטלין ליה לב"ג, שהוא זיןא ויהוד עילאה דעליה, נטלין מניה. הה"ד ^ט והודי נהפך עלי למשחית. וכג"כ אזהיר לון קב"ה לבני נשא, דההוא שופרא עילאה דיהב לון, דלא יטלון ליה מנהון. ונאית נמי רנא דשלמא, וכג"כ קאים אהרן לכפרא, לנכסא נכסת קודשין. ועל פומיה כפר לעמך ישראל אשר פדית.

חלופי גרסאות **מסורת הזהר**

ד נ"א היה יקיר (קראקא). ה נ"א קב"ה (דפוסים ראשונים).
 ו נ"א מיקרין (דפוסים ראשונים). ז נ"א ואיהו (מונקאטש במרובעים).

(1) (דברים ט) בהשמות ח"ב ד' רעו: ד"י. (2) (שמות כ) יתרו רצט ז"ח ויצא אות ח. (3) (שם) יתרו תקפה ז"ח ויצא אות ז. (4) (דניאל י) בהשמות ח"ב ד' רעו: ד"י.

מאמר **הסולם** **עשרת הדברות כנגד ע"ם**

הוא היסוד והעיקר של כל הצדיקים האלו. ואם לא זכותם של כל הצדיקים האלו, לא היו יכולים לכבש אותה. ז"ש, לא בצדקתך וכישר לבכך אתה בא לרשת וגו' ולמען הקים את הדבר אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם וכו'.
 (ד) **כבוד את אביך וגו'**: כבוד את אביך, הוא בסוד הנצח, שמשה אחוז בו, ויונק אותו. כי משה היה מכבד את הקב"ה בתורה. בוא וראה, אם לא התורה שניתנה על ידי משה הנביא הגדול, לא היו יודעים בני אדם את הקב"ה, ולא היו מכבדים אותו. כי ע"י התורה לומד האדם עבודת אדונו, ומכבד את הקב"ה. ומשום זה, כבוד את אביך ואת אמך הוא כנגד משה.

(ו) **לא תרצח לקביל וכו'**: לא תרצח, הוא כנגד מדרגת הוד שאהרן אחוז בה. ומשום זה, לא תרצח, כי כשהורגים אדם, לוקחים ממנו הזיו וההוד העליון שעליו. ז"ש, והודי נהפך עלי למשחית. ומשום זה הזהיר הקב"ה את בני האדם, שאותו היופי העליון שנתן להם, לא יקחו אותו מהם, דהיינו שלא ירצחו. ויש בזה ג"כ סוד השלום, שעל כן עומד אהרן לכפר על ישראל, ולזכות זבח קדשים. ועל פיו, כפר לעמך ישראל אשר פדית. הנאמר אצל הדוג שאינו ידוע מי הרגו.

(ה) **ד"א כבוד את וגו'**: פירוש אחר, (דפויי דף מ"ד ט"ג)

לא

יב זהר תשא חדש

זז לא תנאף, ברזא דמלכות. דאחיד ביה מאן דאחיד. ואיהו רזא דחכמתא, דהא פנסת ישראל לא אתחברת אלא בהחוא דחזי לה, דאיהו צדיק יסוד עולם. ד"א, הכי אוליפנא ברזא דמהימנותא. פבד, לקבל פנסת ישראל. לא תרצח, לקבל דרזא דנצח. לא תנאף, לקבל דרזא דהוד.

זח ד"א, פבד, לקביל יחי מאורות, דעובדא דבראשית. לא תרצח, לקבל ישרצו המים שרץ נפש חיה. בג"כ נפש חיה לא תקטול. לא תנאף, לקביל תוצא הארץ נפש חיה למינה. בג"כ, לא תנאף באיתתא דלאו מינה, דלאו איהי בת זוגך.

זט לא תגנב, לא תענה, לא תחמד. דא הוא סיומא * דעשר אמין דאורייתא, לקבל עתיקא דעתיקין, ראשיתא דכלא לאחדא סופא ברישא, ולמהוי פלא חד. והאי דלא שארי בהו בקדמיתא. לאולפא רזא עילאה, עד אן אתר אתייהיב רשותא למשה דלאסתכלא, ומאן אתר קביל אורייתא, דהוא מזעיר אנפין.

מז ובג"כ אמר שבע אמין, לקבל שבע דרגין עילאין, דרמיון בקרא ש דלך ה' הגדלה וכו'. ועד שהוא אתר אסתכל משה, הה"ד פנים בפנים דבר ה' עמכם. פנים, דא ברא קדישא, בפנים, דא בריתא.

מסורת הזהר

צ (שמות כ) שמות יח יתרו תצב תקסה ויקרא קפו קדושים עט ת"ז תכ"ז ד' עב. תל"ז ד' עח: ז"ח ויצא ט תקי"ח ד' קח ט"ב. ק) (בראשית א) ב"א תה ת"ז ת"ע ד' קלה. לעיל יתרו אות פב. ר) (שם) ב"ב קס קעא ז"ח בראשית קמא תד תט תקנט תרסט תשלו ד' לד ט"ב תק"ח ד' קיב ט"ג לעיל יתרו אות פא. ש) (דה"א כט) מח ט"ב.

חלופי גרסאות

ח נ"א דצדיק (מונקאטש ווינציא בסוגריים). ט נ"א ליג מן ד"א עד ד"א (קראקא). י נ"א ליג לא תגנב לא תענה לא תחמד (קראקא). כ נ"א ליג לאסתכלא (קראקא). ל נ"א ליג דהוא (קראקא). מ נ"א ליג ובג"כ (קראקא).

מאמר

הסולם

זז לא תנאף ברזא וכו': לא תנאף, הוא בסוד מלכות, שאוחז בה מי שאוחז, והוא סוד החכמה, כי כנסת ישראל אינה מתחברת אלא במי שראוי לה, שהוא צדיק יסוד עולם. פירוש אחר. כך למדנו בסוד האמונה. כבד, הוא כנגד כנסת ישראל, שהיא המלכות. לא תרצח, הוא כנגד מדרגת נצח. לא תנאף, הוא כנגד מדרגת הוד.

זח ד"א כבד לקביל וכו': פירוש אחר. כבד, הוא כנגד יהי מארת שבמעשה בראשית. לא תרצח, הוא כנגד ישרצו המים שרץ נפש חיה. משום זה, נפש חיה לא תרצח. לא תנאף, הוא כנגד תוצא הארץ נפש חיה למינה, משום זה לא תנאף באשה שאינה מינך שאינה בת זוגך.

(דפו"י דף מ"ד ט"ג * ט"ד)

זהר **תשא** **חדש** **יג**

מא) פנים, דא ברית. בפנים, דא ארון. וכיון דאתחברו, דבר ה'. ומאי ניהו. שבע אמירן, באינון תלתא דרגין עילאין דעתיקא קדישא, אתאמרו לקבליהון תלתא אמירן יבתראין, וסליקו מתתא לעילא.

מב) ואמר לא תגנב, לקבל אימא עילאה, בינה, דיןקא מחכמה. ומאן דאית ביה בינה, איקרי מבין דבר מתוך דבר. כמאן דגניב ונסיב מה דאית בלבא דחכם, דאוליף ליה חכמתא, ואוליף ליה אורייתא. ואע"ג דאשתרי לגביה בינה ליןקא מחכמתא. גניבא אית מסטרא אחרא דאסיר, ואמר לא תגנב סתם.

מג) « לא תענה, לקביל דרגא עילאה דחכמתא. דהא ב"ע לא יכיל לאתבא פתגם, אלא בגין דרגא דרוחא עילאה דחכמתא דאית ביה. דכתיב, ה'החכם יענה דעת רוח. ואע"ג דהאי ענייה דאיהו עני, אית ביה קיומא דעלמא, ואית ליה בה סיוע עילאה, למנדע למאריה, ואיהי ברזא דמהימנותא. אית ענייה מסטרא אחרא דאסיר, דכתיב « לא תענה ברעך עד שקר.

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(א) שמנת (כ) וישלח לא ז"ח ויצא אות ו להלן ד' מה ט"ז. (ב) (איוב טו) בהשטות ח"ב ד' רעז: ד"י. (ג) (שמות כ) לעיל צ"א.

1 נ"א מוסף עלאין בתראין דסליקו (קראקא). 2 נ"א ל"ג בינה (דפוסים ראשונים).

מאמר **הסולם** **עשרת הדברות כנגד ע"ס**

הכולל שש ספירות חג"ת נח"י. **בפנים**, הם הבת, שהיא מלכות.

מא) **פנים דא ברית וכו'**: וכן פנים הם ברית, שהוא יסוד הכולל חג"ת נ"ה, בפנים הם ארון, שהוא מלכות. וכיון שנתחברו פנים בפנים, אז דבר ה' עמכם. ומי הם. היינו שנתחברו שבע דברות, שהם כנגד חג"ת נח"י, כאלו ג' מדרגות עליונות, כח"ב, של עתיקא קדישא, ואז, נאמרו כנגדם ג' דברות אחרונות, ועלו ממטה למעלה.

מב) **ואמר לא תגנב וכו'**: ואמר, לא תגנב, כנגד אמא עלאה, שהיא בינה, היונקת מחכמה. ומי שיש בו בינה, נקרא, מבין דבר מתוך דבר, כמי שגונב ולוקח מה שיש בלב החכם, שלימד אותו חכמה, ולימד אותו תורה. ואע"פ שהותרה לו בינה, כדי ליןק מחכמה, יש גנבה שהיא מסטרא אחרא, דהיינו שלא על דרך הקדושה, שהיא אסורה. ואמר לא תגנב סתם.

פירוש. שיש סודות התורה, אשר לבא לפומא לא גלייא, שהלב אינו מעלה אותם לפה. אלא הזוכה לבינה, שמבין דבר מתוך דבר, יוכל לקחת הסודות מלב החכם, אע"פ (דפויי דף מ"ד ט"ז)

שאינו אומר לו בפיו. וז"ש ומאן דאית ביה בינה, איקרי מבין דבר מתוך דבר, כמאן דגניב ונסיב מה דאית בלבא דחכם וכו' שזה נבחן כעין גניבה, שלוקח מן החכם את מה שמסתיר ואינו רוצה להשפיע לו. ואע"ג דאשתרי לגביה וכו'. כי הגם שזה מותר בדרכי הקדושה, גניבא אית מסטרא אחרא, אם היא אינה בדרכי הקדושה נחשבת לגנבה דאסיר. ואמר, לא תגנב סתם, שסובב גם על סודות החכמה.

מג) **לא תענה לקביל וכו'**: לא תענה, הוא כנגד המדרגה העליונה של החכמה. הנקראת עדות. כי אדם אינו יכול להשיב דבר, אם שואלים אותו, אלא בשביל שיש בו מדרגה של הרוח העליון של החכמה. שכתוב החכם יענה דעת רוח. שה"ס גילוי רוח החכמה שבו, ודעת היא מלשון עדות. ואע"פ שענייה זו, שאומר יענה דעת, שהוא עני, יש בה קיום העולם, ויש בה עזרה עליונה לדעת את אדונו, והיא בסוד האמונה. יש ענייה מסטרא אחרא שאסור. שכתוב, לא תענה ברעך עד שקר.

פירוש. המשכת החכמה מותרת רק בסוד המלכות, הנקראת עני. ובסוד הדעת שהיא הקו

יד זהר תשא חדש
 (מד) לא תחמד, לקבל דרגא סתימאָה עילאָה, דְּכָל ״מחשבתן ביה
 תליין, ולית בעלמא דינדע ההוא דרגא, בגין דאיהו סתימאָה דסתימין. וכד
 סליק במחשבה עילאָה, ״למיכרא עלמא עילאָה ועלמא תתאָה, כולא הוו
 ברגעא חדא. הה״ד ״עמדו יחדו. ״וההוא מחשבה סתימא.

זוה) וב״ג לתתא, אית ליה מחשבה סתימאָה, דלית דינדע בה, בר קב״ה
 בלחודוי. ויחבה ליה לב״ג, למחשב מלין דאורייתא, מלין דמצוה. בגין דהתיא
 מחשבה עילאָה, נגדא מבועין דילה, לאתרא דחכמתא, ולא אתפרש כלל.
 ומהתיא חכמתא עילאָה נפקא תורה. ונגיד שקיורתא עד ההוא אתר דחכמה
 תתאָה, דאיקררי מצוה.

זו) וע״ד מאן דחשיב למעבד מצוה, כאלו עשאָה. בגין דגרים למיתי
 סיפוקא דברכאן, ״מההוא מחשבה עילאָה, לאתר דאקררי מצוה. וכאלו
 עשאָה. כד״א ועשיתם אתם. מחשבה ודאי רישא דכולא. ואע״ג דבסטרך

מסורת הזהר חלופי גרסאות
 (ד) (שם) שמות יח יתרו תקטה ויקרא קפט אחרי מות
 שצד ז״ח ויצא אות י ד׳ מד ט״ג. ה) (ישעיה מח) ב״א
 שיב.
 מצוה מההוא מחשבה (דפוסים ראשונים). ר הכי גרים דפוס
 מונקאטש במרובעים נוסח אחר לא גרסין ודאי (דפוסים
 ראשונים).

מאמר המולם עשרת הדברות כנגד ע״ס
 הקו האמצעי. אבל בדרך אחר אסורה. וע״ז
 נאמר לא תענה ברעך עד שקר. וז״ש, ואע״ג
 דהאי ענייה דאיהו עני, שעליה אמר החכם
 יענה דעת רוח. אית ביה קיומא דעלמא
 וכו', שממנה כל המוחין שבעולמות. אית ענייה
 מספרא אחרא דאמיר, דהיינו ההמשכה מקו
 שמאל בלבד, שלא ע״י קו האמצעי, שאסור.
 שע״ז כתוב, לא תענה ברעך עד שקר.

(מד) לא תחמוד לקבל וכו': לא תחמוד,
 הוא כנגד מדרגה סתומה עליונה, שכל
 המחשבות תלויות בו ואין בעולם מי שידע
 המדרגה ההיא, משום שהיא סתומה הסתומות.
 דהיינו כתו. שעליה אמרו, כשעלה במחשבה
 עליונה, לברוא העולם, העולם העליון והעולם
 התחתון הכל היה ברגע אחד. ז״ש, יעמדו
 יחדיו. והמחשבה ההיא היא סתומה.

(מה) וב״ג לתתא אית וכו': והאדם
 למטה, יש לו מחשבה סתומה, שאין מי שידע
 בה רק הקב״ה לבדו. ונתנה לאדם שיחשוב
 בה דברי תורה ודברי מצוה. משום שמחשבה
 העליונה ההיא נמשכים המבועים שלה, למקום
 החכמה, ואינה מתגלית כלל. ומחכמה עליונה
 ההיא יוצאת התורה, שהיא ז״א. ונמשך שיקוי
 (דפוס״י דף מ״ד ט״ד)

זהר תשא חדש מז
דמחשבה עילאה אתייהב ליה רשותא למחשב. מלין דמצוה מותר, מלין דלאו מצוה, אסינן, דכתיב לא תחמד.

מז) ות"ח, מ"ט פלהו אמיראן, לקבל פל בכתרא, מ"ע באתרא דתזי ליה, מל"ת באתרא דתזי ליה. ואינון תלתא בתראי, אינון לא תעשה, מפלל דעשה, כדאוקימנא בכלא, אע"ג דהאי שרי, האי אסור. דבגין דאינון לקבל עתיקא דעתיקין, דחסד ורחמים גדולים ביה שריין, ולא אתתזי אלא למצות עשה. בגיני פך דייק מנייהו, דלא יתפני בר נש לסטרא אתרא, ורשים להו במצות לא תעשה.

מח) ואזהיר לון לבני נשא בלאו, על האי אמירה בתרא, דאיהו פללא בתרא דאורייתא, ומאן דעבר על האי, פאלו עבר על פל אורייתא. בגין דאיהו לעילא, ראשיתא דכלא, פללא דכלא. ואי ב"נ עבר על האי, ואסטי מחשבתיה מן אורחין דאורייתא, פדין אתדבק בס"א, בסטרא דשקר, וכדין אתי לידי לא תענה ברעך עד שקר. פדאשפחנא באחאב, דתמיד פרמא (* דנבות היזרעאלי, וכדין אסהידו עליה שקרא, ומהאי אתי ב"נ למעבר א על פלהו אמירן.

חלוטיו גרמאות

ו) ה"ג דפוס מוקאטש במרובעים נ"א ל"ג מותר (דפוסים ראשונים). ת נ"א מוסף כתר וכתרא (דפוסים ראשונים). א נ"א ל"ג על (קראקא).

מאמר הסולם עשרת הדברות כנגד ע"ם

ואלו ג' הדברות האחרונות, שהן כנגד ג' ספירות ראשונות, הן לא תעשה, מכלל עשה, כמו שהעמדנו בכולן, שזה מותר וזה אסור. שמצד הסטרא אחרא אסור, ובדרכי הקדושה מותר. הרי שיש בכל אחת עשה ול"ת. ומשיב. משום שהם כנגד עתיקא דעתיקין, דהיינו ג"ר, שחסד ורחמים גדולים שורים בו, ואינו ראוי אלא למצות עשה. ומשום זה מדייק מהם, דהיינו מצות עשה, שמצוה לקיימם בדרך הקדושה מדייק, שלא יפנה האדם בהם לסטרא אחרא, ורשם אותם ע"כ במצות לא תעשה.

מח) ואזהיר לון לבני נשא וכו': והזהיר לבני אדם, בלאו, על דברה ההיא האחרונה, שהיא כלל האחרון שבתורה, דהיינו לא תחמוד, ומי שעובר על זה הוא כאלו עבר על כל התורה. משום שלמעלה היא ראשית הכל, כלל הכל, שהמלכות קשורה בכתר. ואם האדם עובר על זה, ומסיר מחשבתו מדרכי התורה, אז מתדבק בסטרא אחרא, בצד השקר, ואז בא לידי, לא תענה ברעך עד שקר. כמו

מאמר ד"א, הנאצל מחכמה ובינה, והוא מקבל החכמה ממקום החכמה, וגם בו אינה מתגלה, אלא, ונגיד שקיותא, ששפע החכמה נמשכת, עד ההוא אתר דהכמה תתאה, דאקרי מצוה שהוא המלכות שנקראת חכמה תתאה, ונקראת מצוה, ובמקום המלכות החכמה מתגלה. וז"ש, ובר נש לתתא אית ליה מהשבה וכו' ואע"ג דבסטרא דמהשבה עלאה אתיהיב ליה רשו למחשב, כלומר, אע"פ שמותר לו לאדם להמשיך החכמה ממחשבה עלאה, מלין דמצוה מותר, מותר לו להמשיך משם רק דברי מצוה, דהיינו לצרכי המלכות הנקראת מצוה, מלין דלאו מצוה, אבל מה שאינו דרך המלכות שנקראת מצוה, אסור להמשיך ממחשבה עליונה, וע"ז כתוב לא תחמוד.

מז) ות"ח מ"ט פלהו וכו': ובוא וראה מהו הטעם שכל הדברות, שהן כנגד ז"ס תחתונות חג"ת נה"מ, יש כנגד כל ספירה, מצות עשה במקום הראוי לו, ומצות לא תעשה במקום הראוי לו. כלומר או מ"ע או מל"ת, (דפניי דף מ"ד ט"ד *) דף מ"ה ט"א

טז **זהר** **תשא** **חדש**
(טז) אָבֵל כִּד אִיהוּ אָזִיל בְּאוֹרְחֵי דְאוֹרְחֵי, וְחָשִׁיב בְּפִקּוּדוֹי, כְּדִין
 אֲתַפְשָׁטָא הֵיכָא מַחְשָׁבָה בְּכִלְהוּ דְרַגְיָן, מִסְטָרָא דְאַמְתָּ, סְטָרָא דְמַהִימְנוּתָא
 עִילָאָה.
(ז) וְת"ח, דְהָא נְעִיצִין בְּכִלְהוּ אַמְרֵין, סוּפָא בְרִישָׁא, וְרִישָׁא בְּסוּפָא.
 רִישָׁא לְמַנְדַע לְקב"ה בְּמַחְשָׁבְתִיהָ. סוּפָא דְלֹא לְאַסְטָאָה מַחְשָׁבְתִיהָ וְרַעוּתִיהָ
 לְסְטָרָא אַחְרָא. וְכַד ב"נ מְתַדַּבֵּק בְּהָא, כְּדִין כְּלָהוּ עֲלָמִין מְתַמְלָאן בְּרַכְאָן
 עִילָאִין דְנִגְדִין מִן עֲתִיקָא סְתִימָא דְכָלָא .

מאמר שלש רגלים וראש השנה

(ח) וְכַד נִתְתּוּ, כְּלָהוּ אֲתַקְשְׁרוּ בְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וְדָא יַעֲקֹב. בְּג"כ
 דְשְׂבִיעָאָה לְקַבְלִיהָ, דְכָלְהוּ שְׂבָעָה אֲתַקְשְׁרֵן בֵּיהָ. וְיִכְרְדִין דְאַתִּי אַרְץ, בְּנִהִירו
 עִם בְּנֵהָא, דְכָלְהוּ שְׂבָעָה אֲתַקְשְׁרֵן לְאַנְהָרָא, וְיִכְרְדִין אַרְבַּעָה פּוּסוֹת, אַרְבַּעָה
 גְּאוּלוֹת.
(ט) קִידוּשׁ עַל הַיַּיִן, לְקַבְלִיהָ דְדוּד. הַגְּדָה, לְקַבְלִיהָ דְיַעֲקֹב. בְּרַפְת
 הַמְּזוֹן, לְקַבְלִיהָ דְיִצְחָק. הַלֵּל הַגְּדוֹל, לְקַבְלִיהָ דְאַבְרָהָם.

חלופי גרמאות

ב נ"א ליג כלוהו (קראקא). ג בדפויי כתוב ע"כ. ד נ"א שבועה (קראקא). ה נ"א וכין דהאי (ווינציא נ"א בסגוריים).

מאמר **הסולם** **עשרת הדברות כנגד ע"ס**
 כמו שמצאנו באחאב, שתמד הכרם של נבות
 הזורעאלי, ואז העידו עליו שקר. ומזה בא
 האדם לעבור על כל הדברות.

(טז) אב"כ כד איהו וכ"ו: אבל כשהולך
 בדרכי התורה, וחושב במצותיו, אז מתפשטת
 המחשבה ההיא בכל המדרגות מצד האמת,
 שהוא קו האמצעי, הנקרא אמת. צד האמונה
 העליונה, שהיא המלכות.

מאמר שלש רגלים וראש השנה

(א) וכד נחתו כל"הו וכ"ו: (חסר תחילת
 הענין) וכשיורדות, מתקשרות כולן, כל זה"ס
 חג"ת נהי"מ, ביום השלישי, שזה יעקב שהוא
 ת"ת הכולל כולו. משום זה, השביעית, שהיא
 מלכות, היא כנגדו, כי כל שבע הספירות
 מתקשרות גם במלכות, שהיא מקבלת את כולו.
 ואז הארץ הזו, שהיא מלכות, באה באור עם
 בניה, דהיינו שכל שבע הספירות קשורות בה
 להאיר, ואז ה"ס ארבע כוסות, ארבע גאולות,
 שה"ס חג"ת עם מלכות. וחג"ת כוללים נה"י,
 הרי ז' ספירות.

(ב) קידוש ע"י היין וכ"ו: קידוש על
 היין הוא כנגד דוד, שהוא מלכות. אמירת
 הגדה

(ג) ות"ח דהא נעיצין וכ"ו: ובוא וראה,
 כי כל הדברות, שה"ס הספירות, מעוכות, סופן
 בתחילתן ותחילתן בסופן, כי כל ספירה כלולה
 מע"ס, ומלכות דספירה עליונה היא כתר
 לספירה תחתונה. ונמצא שסוף כל ספירה
 מעוכה בתחילת כל ספירה, כי סוף כל ספירה
 היא מלכות, וכן תחילת כל ספירה היא מלכות,
 דעליון. וכן תחילתן בסופן, כי תחילת כל
 ספירה היא כתר, וסוף כל ספירה היא כתר
 לתחתון. והוא כדי לדעת את הקב"ה במחשבתו,
 בסוף, כלומר, שימשיך החכמה ממחשבתו
 שה"ס כתר עד הסוף, שהיא מלכות. ולא להטות
 (דפויי דף מ"ה ט"א)

גג) מתפתא לעילא סליק פגונוא דא, מצה, לקבליה ידדוד. י שבועות, לקבליה דיעקב. ראש השנה, לקבליה דיצחק. סוכות, לקבליה דאברהם. ואע"ג דאוקימנא לקבליה דאהרן, כלא חד. וכיון דמטו לאתרא שלימא דיעקב, אמרו הלל הגדול.

גד) דבר אחר יזה יתנו, פמה אית לון לבני נשא לאסתמרא באורחיהו, דכד ההוא ופאה אנדבן, פלהו עשר דרגין אסתימו נהוריהו, דהא לא נגיד נהירו דעתיקא, אלא פגיניה לתועלתא על ארעא. ומאן דעבר ע"ד, עבר על כל פיקודינא. וקב"ה פרחימו סגיא, יחב שבת לנטרא לקבליה, דשקיל ככל פיקודינא.

גה) וע"ד עשר גרה, דאתדר לאתריה, איהו כופר נפש, ונהרין לאתרא דאיקרי נפש, מאתרא דישרא"ל. ושמים נהירין להאי ארץ, ונהבין לה כל תקונתא לאתחברא לעילא.

מאמר ביאור המזמור השמים מספרים

גו) ת"ח, כתיב השמים מספרים כבוד אל. מאן שמים. שמיא דקב"ה, מספרים לאתרא דאיקרי כבוד אל. מאן כבוד אל. ברתיה דאברהם,

חלופי גרסאות

ו נ"א דיצחק (קראקא). ז ה"ג הסלם נ"א מוסף סוכות לקבליה דאברהם שבועות (כל הדפוסים). ח נ"א לאתרא אורחיהו (קראקא). ט נ"א והא (קראקא). י נ"א שמיא (קראקא).

מסורת הזהר

(י) (שמנת ל) תרומה תקעט לעיל אות א. ז) (תהלים יט) הקסה"ז ככו משפטים רט תרומה קפד ת"ז בהקדמה ד' יב: ז"ח בראשית אות רצו תק"ח ד' צד ט"א להלן אות טד.

שלוש רגלים ור"ה

בשביל התועלת של הארץ. וכיון שחטאו, נסתם האור ולא נמשך למטה. ומי שעבר על זה, עבר על כל המצות. והקב"ה באהבה רבה, נתן לשמור את השבת כנגדו, דהיינו לכפר על מכירת יוסף, שהיא שקולה כנגד כל המצות.

נה) וע"ד עשר גרה וכו': וע"כ עשר גרה, שה"ס עשר ספירות, שהחזיר למקומם, דהיינו שיחזור ויאירו, היא כפר נפש, שמאירים למקום שנקרא נפש, שהוא המלכות, ממקום של ישראל, שהוא ז"א, המאיר למלכות. ושמים, שהם ז"א, מאירים לארץ הזו, שהיא מלכות. וישראל נותנים לה כל התקנים להתחבר למעלה, עם ז"א.

מאמר ביאור המזמור השמים מספרים

נו) ת"ח כתיב השמים מספרים וגו': בוא וראה, כתוב, השמים מספרים כבוד אל. מי הוא

מאמר

הגדה, היא כנגד יעקב, שהוא ת"ת. ברכת המזון, היא כנגד יצחק, שהוא גבורה. הלל הגדול, הוא כנגד אברהם, שהוא חסד.

נג) מתתא לעילא סליק וכו': ממטה למעלה עולה כעין זה. מצה היא כנגד דוד, שהיא מלכות. שבועות כנגד יעקב, שהוא ת"ת. ראש השנה כנגד יצחק, שהוא גבורה. סוכות כנגד אברהם, שהוא חסד. ואע"פ שהעמדנו שסוכות הוא כנגד אהרן, הכל אחר. כי הכוונה היא על היותו כהן. שהוא חסד. וכיון שהגיע למקום השלם של יעקב, אמרו ההלל הגדול. (חסר הסיים).

נד) דבר אחר זה וכו': פירוש אחר. זה יתנו. כמה יש לבני אדם להשמר מדרכיהם, כי כאשר נמכר אותו צדיק, יוסף, כל עשר המדרגות, דהיינו ע"ס, סתמו אורותיהן. כי אינו נמשך האור מעתיקא, שהוא כתר, אלא (דפו"י דף מ"ה ט"א)

יה זהר **תשא** חדש
 דאיִקְרִי אֵל. אֵל, דָּא אַבְרָהָם. מֵאֵי מְסַפְרִים. כַּד"א ^(ז) אָז רָאָה וַיִּסְפְּרָה. מֵאֵי
 וַיִּסְפְּרָה. כַּד"א ^(ח) מְקוֹם סְפִיר אַבְנֵיהָ. וַאֲיִנוֹן שְׁמִיא, מְתַקְנִין לָהּ בְּכָל תִּיקוּנָהּא,
 לְהֵאֵי כְבוֹד אֵל.
נז וְעַד יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מִיִּיתִין לָהּ נְהִירוֹ בְּלַחֲשׁוֹ, מִמְּבוּעָא דְלַעֲלֵא,
 וְאוּמְרִין בְּרוּךְ שֵׁם כְבוֹד מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד.
נח וַיֵּאמֶר דְּאִיקְרִי שְׁמַיִם אֶסְהִיד בְּהוֹן. וְעַד עֵינִין וְדַלִּי"ת אֲיִנוֹן וּבְרַבִּין,
 לְמַתְוֵי סַהְדִין. שְׁמַיִם, דְּכְתִיב ^(ט) הִעַדְתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת הַשְּׁמַיִם, דָּא יַעֲקֹב,
 אֲתֵרָא דְשְׁמַיִם. וּמַנְ"ל דְּאִיהִי אֶסְהִידתָּ. דְּכְתִיב וְאֵת הָאָרֶץ. וְכְתִיב ^(י) כִּנְרַח
 יִכּוֹן עוֹלָם וָעַד בְּשַׁחַק נְאֻמָּן.
נט וְכַד יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמֵוֹ יִפְדִּתְוֵי, סַהְדִין שְׁלִימִין סַהְדִין בְּהוֹ, קַב"ה
 וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא נְגִיד טַלָּא דְלַעֲלֵא, מֵאֲתֵרָא דְעַתִּיקָא. אִימְתִי,
 כַּד אֲיִנוֹן בְּיַחְוָדָא. הַה"ד, ^(יא) שְׂרָאשִׁי נְמַלָּא טַל. הַשְּׁבוֹן ט"ל: יְהו"ה אֲחִיד.
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל. דְּבְהֵהוּא שְׁעַתָּא אֲתַחְוִין יִשְׂרָאֵל לְטַלָּא.
ס וַיִּשְׂרָאֵל דְּיַדְעִין בְּהוֹן, אֲיִנוֹן מְנַחְדוֹן לֹן תְּרֵי זְמַנֵּי בְיוֹמָא. תַּד בְּסִטְרָא
 דִּימָמָא, וְחַד בְּסִטְרָא דְלֵילָא.

חֲלוּפֵי גְרַמְאוֹת

כ נ"א מאתר (רפוסים ראשונים). ל נ"א כד הוו (קראקא).
 נ"א כד הוי (ווינצא).
 (שיר ה) וירא שמת אורא רבא טז פנחס קעד ת"ז
 תי"ח ד' לא: תי"ט ד' לח. תכ"ה ד' ע. תס"ט ד' קה. להלן אות סא.

מסורת הזהר

(ח) (איוב כח) הקסח"ץ עב ז"ח ד' פח ט"ב צא ט"ב
 תקי"ח ד' קכ ט"ג. ט (שם) מקץ קלר. י (דברים ל)
 בהשמות ח"א ד' תו: וט: ד"י קדושים קו שלה לך
 כו ז"ח ד' צ ט"ג. תקי"ח ד' צח ט"ג. כ (תהלים פט).
 תי"ח ד' לא: תי"ט ד' לח. תכ"ה ד' ע. תס"ט ד' קה. להלן אות סא.

המולם

ביאור המומור השמים מספרים
 השמים. ומאין לנו שהמלכות מעידה. הוא
 שכתוב, ואת הארץ. שהיא מלכות. וכתוב, כירח
 יכון עולם ועד בשחק נאמן. והירח היא
 המלכות.
נט וְכַד יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמֵוֹ וְכו':
 וכשישראל הם בשלמות כראוי, עדות שלמה
 מעידים בהם, הקב"ה וכנסת ישראל, שהם
 ז"א ומלכות. בזמן ההוא נמשך הטל שלמעלה,
 דהיינו השפע, ממקומו של עתיקא, שהוא
 הכתר, מתי זה. הוא כשז"א ומלכות הם ביחוד.
 ז"ש, שראשי נמלא טל. ט"ל הוא בחשבון
 הויה אחר, דהיינו קב"ה וכנסת ישראל. כי
 בשעה ההיא ראויים ישראל לטל.
ס וַיִּשְׂרָאֵל דִּידְעִין בְּהוֹן וְכו': וישראל
 שיודעים בהם, הם מיחדים אותם, ז"א ומלכות,
 ב' פעמים ביום, דהיינו בקריאת שמע, אחת
 בצד היום שהוא ממשלת ז"א. ואחת בצד
 הלילה, שהוא ממשלת המלכות.

ומההוא

מאמר

הוא שמים. היינו שמים שהוא הקב"ה, דהיינו
 ז"א, מספרים, היינו שמאירים, למקום שנקרא
 כבוד אל. מי הוא כבוד אל. היא בת אברהם,
 שהיא המלכות, א"ל, זהו אברהם, שהוא חסד,
 הנקרא אל. מהו מספרים. היינו כמו שאתה
 אומר, אז ראה ויספרה. מהו ויספרה. הוא
 כש"א, מקום ספיר אבניה, שהוא לשון הארה.
 והשמים האלו, שהם ז"א, מתקנים אותה בכל
 התקנים, לכבוד האל הזה, שהוא המלכות.
נז וְעַד יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא וְכו': וע"כ
 ישראל למטה, מביאים לה, אל המלכות, אור
 בחשאי ממבוע שלמעלה, מז"א, ואומרים ברוך
 שם כבוד מלכותו לעולם ועד.
נח וַאֲתֵר דְּאִיקְרֵי שְׁמַיִם וְכו': והמקום
 שנקרא שמים, מעיד בהם, וע"כ עֵינִין וְדַלִּי"ת,
 משמע ישראל, הן גדולות, להיות עדות.
 השמים. שכתוב, העידותי בכס היום את
 השמים. זהו יעקב, דהיינו ז"א, שהוא מקום
 (דפו"י דף מ"ה ט"א)

זהר **תשא** **חדש** **יב**

סא ומההוא טלא, זמינין מיתניא ^ו לאתניא לעלמא דאתי. הה"ד, ^ט ורבים מישני אדמת עפר יקיצו. ^י מישני, כד"א, ^{יא} אני ישנה ולבי ער כו', אתרא דלבי. קול דודי, אתרא דאיקרי קול, ודא יעקב. שראשי נמלא טל, היינו ברכות שמים, ^{יב} דאתנין להאי אתרא דאיקרי שמים, כד איהו בייחודא עם נוקבא, ותיקום מעפרא.

סב ויצחק כד בריך ליה ליעקב, * אמר, ^ט ויתן לך האלהים מטל השמים. בגין דחזא דיעקב גרית ההוא אתרא. האלהים, ^ט דא אימא עילאה. דעטרא ליה בעיטרין עילאין, לאנדונגא במטרוניתא.

סג וכד מטי האי טלא לזערא, מסטרא דצפון אגליד. ומסטרא דדרום נגיד. עד דמטי לכסא הכבוד. וכד מטי לכסא הכבוד, אתרא דאיקרי

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(דנאל יב) נח רי ז"ח ד' סא ט"ג תק"ח ד' צו ט"ב ו נ"א לאחא (קראקא) נ"א לאתא (ווינצ'א). ו נ"א ל"ג
קה ט"א. (ו) (שיר ה) לעיל אות נט. (ט) (בראשית כז) מן מישני ער ולבי (קראקא). ט ה"ג הסלם נ"א מוסיף
הקסח"ז ונט בא קעא אורא ווטא קיו. דאתין לעילא (דפוסים ראשונים) נ"א דאתין מלעילא
(מנקאטש). ו נ"א ל"ג דא (קראקא).

מאמר **הסולם** **ביאור המומר השמים מספרים**

סא ומההוא טלא זמינין וכו': ומהטל הזה עתידים המתים לעמוד לתחיה לעולם הבא. ז"ש, ורבים מישני אדמת עפר יקיצו. מישני, הוא כמו שאתה אומר, אני ישנה ולבי ער. ולבי ער, היינו המקום של לבי, שהוא המלכות. קול דודי, היינו המקום שנקרא קול, שזה יעקב. דהיינו ז"א. **שראשי נמלא טל**, היינו ברכות שמים, הבאות למקום הזה שנקרא שמים, שהוא ז"א, כשהוא ביחוד עם הנוקבא, שהיא המלכות, ותיקום מעפר. דהיינו שתצא מן הגלות.

סב ויצחק כד בריך וכו': ויצחק כשברך את יעקב, אמר, ויתן לך האלקים מטל השמים. היינו משום שראש שיעקב יורש המקום ההוא שנקרא שמים. כי יעקב נעשה מרכבה לז"א הנקרא שמים. **האלקים**, זהו אמא עלאה, שהוא בינה, שהעטירה אותו בעטרות עליונות שידווג עם המלכה.

סג וכד מטי האי וכו': וכשמגיע הטל הזה לז"א, מצד צפון הוא נקפא, ומצד דרום הוא נמשך, עד שמגיע לכסא הכבוד, וכשמגיע לכסא הכבוד, שהוא המקום שנקרא ארץ, דהיינו מלכות, אז צד הצפון האוחז בו נקפא ונעשה שלג, וכו' נברא העולם. ועל זה העירו הראשונים. עולם מאין נברא. משלג שמתחת כסא הכבוד.

(דפוסי דף מ"ה ט"א * ט"ב)

ב זהר תשא חדש

אַרְץ, כְּדִין סֵטְרָא דְצִפּוֹן דְאַחִיד בֵּיהּ, אַגְלִיד וַיִּתְעַבֵּד שְׁלֵג, וּבִיהּ אַתְבָּרִי עֲלֵמָא.
וְעַל דָּא אִיתְעָרוּ קַמָּאי, עוֹלָם מֵהִכֵּן אַתְבָּרִי, מִשְׁלֵג שְׁתַּחַת כֶּסֶא הַכְּבוֹד.
סד וְעַד כְּדִינָא לֹא קָאִים עֲלֵמָא, עַד דְאַתְעָרוּ רַחֲמֵי. הֵה"ד, וְהַשְּׁמַיִם
מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדֵי מַגִּיד הַרְקִיעַ. דָּא רְקִיעַ, דְבִיהּ תַלְמִין כָּל נְהוּרִין
וְכוֹכְבֵיאַ. וְדָא צְדִיק, דְאַנְגִּיד לוֹן לְהַאי אַתְרָא דְכְבוֹד.
סה יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אָמְרָא, מֵאֵן יוֹם לְיוֹם, דָּא שְׁמַיָּא וְרְקִיעַ. וְלִילָה
לְלִילָה יִתְהַר דַּעַת, הַאי אַתְרָא דְאִיקָרִי וְלִילָה אַנְגִּיד לְגַבְרִיאֵל דְאִיקָרִי לְלִילָה.
מָאִי דְקַבִּיל מֵאַתְרָא דְאִיקָרִי דַּעַת. וְהוּא הוּן יָקָר וְנַעֲמִים, דְגִנְזוּ דַּעֲתִיהּ, בְּהַאי
אַתְרָא דְלִילָה. וְגַבְרִיאֵל קַבִּיל מִתַּמָּן, וְהוּא דְאִיקָרִי לְלִילָה, וְאַנְגִּיד לְתַפְאֵי רוּחַ
דַּעַת וְיִרְאֵת ה'.

סו אֵין אָמְרָא וְאֵין דְבָרִים, בְּגִין דְכֻלָּא בְלַחֲשׂוֹ. בְּכָל הָאָרְץ יֵצֵא
קוּם, דָּא קוּ הָאֲמַצְעִי, דְאַנְגִּיד לְהַאי אָרְץ. הֲדַר פְּרִישׁ מֵאֵן שְׁמַיִם, דָּא שְׁמַשׁ.
וְהוּא כְּתָתָן יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ, דָּא עֲטָרָה שְׁעֲטָרָה לוֹ אָמוֹ.

מסורת הזהר

U (תהלים יט) לעיל אות נו. P (שם) הקסח"ז קמ.
Z (שם) הקסח"ז קמא. Q (שם) הקסח"ז קמג ז"ח בראשית
אות שמד ד' עז ט"ג תקי"ח ד' קג ט"ג. R (שיר ג)
ב"א שה ז"ח בראשית אות תרנא.

מאמר **הסולם** **חלופי גרסאות**

לכסא הכבוד, שהוא מלכות. וכשהחכמה נמשכת
למלכות אז היא באה ג"כ אליה בתחילה
בבחינת צפון ושמאל, כנ"ל בשמאל דו"א,
ואז האור נקפא בה (כמ"ש בזהר בראשית א'
דף ר"צ ד"ה כתיב. ודף רמ"ז ד"ה ימא דקאפו
ע"ש) וז"ש, כְּדִין סֵטְרָא הַצִּפּוֹן דְאַחִיד בֵּיהּ
אַנְגִּיד וַיִּתְעַבֵּד שְׁלֵג, דְהֵינּוּ כָל עוֹר שְׂאִינָה
מִתְחַבֵּר עִם הַדְרוֹם. וז"ש, עוֹלָם מֵהִכֵּן
אַתְבָּרִי, מִשְׁלֵג שְׁתַּחַת כֶּסֶא הַכְּבוֹד, שְׁתַּחֲלִילַת
הַבְרִיאָה נִמְשַׁכַת מֵהַמְצַב הָא' שִׁבְמַלְכוּת,
שֶׁהָאוֹרוֹת הֵיוּ קְפוּאִים בַּהּ בְּסוּד הַשְּׁלֵג. וְאִח"כ
ע"י הַחִיבוּר שֶׁלָּה עִם הַדְרוֹם, שֶׁה"ס הַחֲסָדִים,
נִשְׁתַּכְּלָלָה הַבְרִיאָה וְנִגְמְרָה, וְז"ס עוֹלָם חֲסֵד
יִבְנֶה. כִּמ"ש לִפְנֵינוּ.

סד וְעַד כְּדִינָא לֹא וכו': וע"כ, כיון
שתחילת העולם נמשכת משלג שתחת כסא
הכבוד, שה"ס הדין שבשמאל, אין העולם יכול
לעמוד בדין, עד שנתעוררו הרחמים, שה"ס
הקו האמצעי המשפיע לה חסד ורחמים. בסוד
מצב הב' (ע"י בפלפח"ס אות פ"ח) ז"ש השמים
מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע.
זהו הרקיע שבו תלויים כל האורות והכוכבים,
(דפו"י דף מ"ה ט"ב)

זהו צדיק, שהוא יסוד דו"א, המשפיע אותם
למקום זה הנקרא כבוד, שהוא המלכות.
סה יוֹם לְיוֹם יָבִיעַ אָמְרָא: שואל,
מי הוא יום ליום. ומשיב, זהו שמים ורקיע.
דהיינו ז"א שנקרא שמים, והיסוד שנקרא
רקיע. ששניהם הם בבחינת יום, וז"א יביע
השפע אל היסוד. ולילה ללילה יתוה דעת.
פרוש, המקום הזה שנקרא לילה, שהוא מלכות,
ממשיך השפע לגבריאל שנקרא ג"כ לילה,
להיותו בבחינת השמאל שבמרכבת המלכות.
ומה שמקבל, הוא מהמקום שנקרא דעת. שה"ס
הארת החכמה המושפעת על ידי הדעת. והוא
הון יקר ונעים, שדעת דו"א גזז במקום שנקרא
לילה, שהוא המלכות, וגבריאל מקבל משם
ממלכות, שהוא ג"כ נקרא לילה, וממשיך
לתחתונים רוח דעת ויראת ה'.

סו אֵין אָמְרָא וְאֵין דְבָרִים: היינו
משום שהכל הוא בלחש. דהיינו שהחכמה אינה
נמשכת ממעלה למטה, שנבחן, שאינה נשמעת
לתחתונים. בכ"ל הארץ יצא קום. זה הוא
קו האמצעי הממשיך אותה ארץ, שהיא המלכות.
אח"כ מפרש הכתוב, מי הוא שמים, שזהו
השמש

זהר **תשא** **חדש** **כא**

סז ישיש כגבור לרוץ אורת, לאנתרא לסינתרא, מהו ישיש כגבור. בגין «דסטרא דגבורה איתער בהווא זמנא. » מקצה השמים מוצאו, דא רישא דכולא. ותקופתו על קצותם, בגין דהוא מקיף לכולא, מברית מן הקצה אל הקצה.

סח ואין נסתר מחמתו, היינו דכתיב «אם יסתר איש במסתרים. תורת ה' תמימה, כמד"א » ויעקב איש תם. משיבת נפש, כמד"א « נשבע ה' צבאות בנפשו. בגין דהוא אתקין לה על תיקונהא, ויטיב בביתא דילה, וזן לה בכל מה דאצטריכא, ועל דא משיבת נפש.

סט עדות ה' נאמנה, דא אתרא דיוסף, דאקרי עדות. אמאי נאמנה בגין דהוא אתרא דנהרא, דלא יכובן מימיו. מחכימת פתי, אתרא דלית ליה דדעתא הוא מחכים לה, בהווא חכמה ועירא דקבילית מניה ואוקמוה, ומני לה לפרנסא עלמא. ה' ויהבא למאן דלית ליה זכותא מדיליה.

ע פקודי ה', אינון דתליין משהיא דאתפקדן בידה כל גניזין דמלכא,

חלופי גרסאות

ת נ"א מאור (דפוסים ראשונים). א נ"א סיהרא (קראקא).
 ב נ"א וישב (קראקא) נ"א וישיב (וויניצא). ג נ"א ל"ג
 מה (קראקא). ד נ"א לתא (קראקא). ה נ"א ויהבה (דפוסים
 ראשונים).

מסורת הזהר

(ש) (תהלים יט) הקסח"ז קמד. (ת) (ירמיה כג) נח קצד
 ת"ז תס"א ד' צד. תס"ט ד' קיד. (א) (בראשית כה) לעיל
 אות כו. (ב) (ירמיה נא) בהשמטות ח"א ד' נח: ד"ל.
 (ג) (תהלים יט) הקסח"ז קמד תק"ח ד' קטו ט"ג קיט ט"ג
 לעיל תרומה אות נו. (ד) (שם) תרומה תקנו.

ביאור המזמור השמים מספרים

ה' צבאות. כי הוא, ז"א, מתקן אותה, את המלכות, בתקניה, ויושב בבית שלה, דהיינו שמשפיע לה כבחיתנה, שה"ס חכמה הנקראת בית, בסו"ה, בחכמה יבנה בית, וזן אותה בכל מה שהיא צריכה. וע"כ היא משיבת נפש.

סט עדות ה' נאמנה: היינו מקומו של יוסף, שהוא יסוד, שנקרא עדות. ולמה אומר נאמנה. הוא משום שהוא מקום הנהר שלא יכובו מימיו. דהיינו שהוא מבחינת הזווג של או"א עלאין, שאינו נפסק לעולם. שהוא בשעה שזו"ן מלבישים את או"א עלאין. מחכימת פתי, שהוא, ז"א, מחכים את המקום שאין לו דעת, דהיינו המלכות, שאין לה אלא ב' מוחין חכמה ובינה, וחסרה מוח הדעת (כמ"ש באדרא זוטא אות קפ"ג) והוא מחכים לה בחכמה הקטנה ההיא שמקבלת ממנו. שע"כ נקראת המלכות חכמה תנאה. שה"ס חכמה קטנה. והעמידה. ופקד אותה לפרנס את העולם. והיא נותנת, למי שאין לו זכות משלו.

ע פקודי ה': היינו אותם המצות התלויות

הסולם

מאמר

השמש. והיינו שאומר, לשמש שם אהל בהם. והוא כהתן יוצא מהופתו. זו היא עטרה שעטרה לו אמו, דהיינו המוחין שמקבל מאמא, שהיא בינה. (עי' זהר תרומה אות קכ"ו ובהעלותך אות ג').

סז ישיש כגבור לרוץ אורה: היינו להאיר אל הלבנה, שהיא המלכות. מהו ישיש כגבור. הוא משום שבעת ההיא התעורר צד הגבורה. מקצה השמים מוצאו, זהו ראש הכל, שהוא בינה, שהיא הראש והמוצא של ז"א ומלכות. ותקופתו על קצותם. היינו שהוא מקיף את הכל, מברית מן הקצה אל הקצה. דהיינו מקצה השמים העליונים, שה"ס בינה כנ"ל, עד הקצה התחתון, שהוא מלכות.

סח ואין נסתר מחמתו: היינו שכתוב, אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו. תורת ה' תמימה הוא כש"א, ויעקב איש תם. כי התורה היא ז"א, שנקרא יעקב, וע"כ היא תמימה, כמו שיעקב הוא איש תם. משיבת נפש, הוא כש"א, נשבע ה' צבאות בנפשו, שהיא מלכות, הנקראת נפשו של ז"א, הנק' (דפו"י דף מ"ה ט"ב)

כב זהר תשא חדש
 וְעִד יְשָׁרִים, כְּדֹ"א ^ט צְדִיק וְיָשָׁר הוּא, וְצָדֵק אִיקָרִי הָכִי. מְשֻׁמְחֵי לֵב, שְׁמַתָּה,
 דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְאִימְתִי הִיא בְּחֻדְוָה. בּוּזְמָנָא דְאַתְחַבְרַת בְּלֵב הַשְּׁמַיִם.
עא מְצוֹת ה' בְּרָה, כְּדִין אֲתַעְבִּידַת מְצוּה בְּרָה. בְּקַדְמִיתָא אִיקָרִי מְצוּה,
 הַשְּׁתָּא וְדִשְׁרִיא עֲלָה תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, אִיקָרִי מְצוּה בְּרָה. כְּדֹ"א ^ט בְּרָה פַתְחָה.
 וְצִדִּיק וְצָדֵק בְּשִׁיקוּלָא תְדָא.
עב מְאִירַת עֵינַיִם. ^ט עֵינֵי ה' יִהְיֶה מְשׁוּטְטִים. מ"ט מְאִירַת.
 " בְּקַדְמִיתָא מְאִירַת, דְּכְתִיב ^ט יְהִי מְאִירַת בְּרַקִּיעַ הַשְּׁמַיִם, וְכַד הָאִי רַקִּיעַ הַשְּׁמַיִם
 " אֲנַהֲרִי לָהּ, אִיהִי מְאִירַת, דִּינֹ"ד אִיתּוּסְפָּה בְּהָ נְהִירוֹ דְּצִדִּיק, וּפְרִישׁוֹ דְּשֻׁלְמָא
 דִּילִיָּהּ, כְּדִין הוּא בְּרַבּוֹ סִגְיָא. וְאִימְתִי הִיא בְּרָה, כַּד אֲתַפְלִילַת דְּכַר וְנוֹקְבָא.
עג יְרָאת ה' טְהוֹרָה, שְׁבַכְתָּא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי בְּדִכְרֵיהּ. כַּד יֵאִהּ
 אֲנַהֲרִי לָהּ אֲנַפִּין. עוֹמְדַת לְעַד, דְּקִימָא תְדִיר שׁוּר כִּרְם יִוְתַקִּיף עַל בְּנֵהָא.
 אִימְתִי, כַּד מְשַׁפְּטִי ה' מְאִירַת דְּאִמְתָּא נְהִרִין בְּהָ. ^ט וְהָאִי דְּכְתִיב, צָדֵקוֹ יַחְדָּו,
 כַּד אֵינוֹן פְּחָדָא בְּהָאִי צָדֵק, וְנִטְלִין שְׁמָא דִּילָהּ, הַה"ד ^ט צָדֵקוֹ יַחְדָּו. וְאִיהִי
 שְׁמָא וְדִילִיָּהּ, מְשַׁפְּטִי ה'.

חלופי גרסאות

1 נ"א מוסיף דתלייא ושרייא (קראקא). 2 נ"א משוטטות (קראקא). 3 נ"א בקדמיתא מצוה השתא דשרייא על תורה שבכתב איקרי מאירת דכתיב יהי מאורות (קראקא). 4 נ"א מנרה לה איהי מאירה (דפוסים ראשונים). 5 ה"ג הסלם נ"א הכי (ווינצ'א) נ"א איהי (קראקא). 6 נ"א הני (מונקאטש). 7 כ נ"א דם (קראקא). 8 ל נ"א תקיף (דפוסים ראשונים). 9 מ נ"א האי (דפוסים ראשונים). 10 ה"ג הסלם נ"א דילהון מצות (כל הדפוסים).

מסורת הזהר

(ה) (דברים לב) תולדות פג. (ו) (שיר ו) ב"א רעז. (ז) (זכריה ד) ב"ב קה. (ח) (בראשית א) ב"א צה ז"ח בראשית אות קנה לעיל כי תשא אות לא. ט) (תהלים יט) קרושים יא.

כיאור המזמור השמים מספרים

שהוא יסוד דו"א, מאיר למלכות, היא מאירת עם י', שנתוספה בה הארת הצדיק, שהוא יסוד דו"א, הנקרא י', ופרשת השלום שלו. אז המלכות היא בגדלות רבה. ומתי היא ברה. היינו כשנכללים דכר ונוקבא. כנ"ל.

עג) יראת ה' טהורה: היא שבת של כנסת ישראל, שהיא המלכות, שהיא בטהרה, כשהוא, ז"א, מאיר לה פנים. עומדת לעד, היינו שהיא עומדת תמיד כתומה גבוהה וחזקה על בניה. מתי הוא כאשר משפטי ה' מאירים בה ממקום אמת, שהוא ז"א הנקרא אמת, וזה שכתוב, צדקו יחדיו, היינו כשהם, ז"א ומלכות, יחד, בצדק הזה, שהוא שם המלכות, ושניהם לוקחים את השם שלה, שהוא צדק. ז"ש צדקו יחדיו. שהשם צדק סובב על שניהם. והיא המלכות, לוקחת השם שלו, שז"א נקרא משפט, והיינו משפטי ה'. שהשם משפט סובב על שניהם.

ד"א

הסולם

מאמר

התלויות במלכות שנפקדו בידה כל אוצרות המלך. וע"כ אוה"כ ישרים, כמש"א, צדיק וישר הוא. וצדק, שהיא המלכות, נקראת כך, ישר. משמחי לב שמחה, זו היא כנסת ישראל, דהיינו המלכות הנקראת שמחה, ומתי היא כשמחה. הוא בזמן שמתחברת עם לב השמים, שהוא ז"א.

עא) מצות ה' ברה: אז, כשהמלכות מתחברת בו"א, היא נעשית מצוה ברה. בתחילה היתה נקראת מצוה, ועתה שתורה שבכתב, שהוא ז"א שורה עליה, היא נקראת מצוה ברה. כמש"א, ברה כחמה. וצדיק וצדק, שהם יסוד ומלכות, הם במשקל אחד.

עב) מאירת עינים: הוא כמ"ש, עיני ה' המה משוטטים. שה"ט החכמה, הנקראת עינים. שואל, מה הטעם שהיא מאירת עינים. ומשיב, בתחילה כתוב על המלכות מארת, חסר ו', שמורה לשון קללה, שכתוב, יהי מארת ברקיע השמים. וכשרקיע השמים הזה, (דפו"י דף מ"ה ט"ב)

זהר תשא חדש כג
עד ד"א פקודי ה', נצח וְהוֹד, דְּאִינוֹן לְמוֹדֵי ה', מְשַׁמְחֵי לֵב, דָּא אֲתְרוּג, דְּמִקְא לְלֵב. מְצוֹת ה', דָּא אֲתְרוּג. * יְרָאת ה', כְּד"א אֲשֶׁה יְרָאת ה' היא תתהלל. מ"ט, בְּגִין דְּאִיהִי טְהוּרָה. מְשַׁפְּטֵי ה' אֱמֶת, אֲלִין שִׁית בְּנִין, דְּכֻלִּיל בְּיַעֲקֹב, דְּאֶקְרִי מְשַׁפֵּט, וְהוּא אֱמֶת. צְדָקוֹ יַחְדוּ, בְּיַחְדָּא שְׁלִימָא בְּיַרְאֵת ה', דְּהִיא טְהוּרָה.

עה הַנְּחַמְדִּים מִזְהָב וּמְפֹז רַב, מְסַטְרָא דְזָהָב, דָּא שְׂבָחָא דְיַצְחָק, כְּמַד"א, אֲשֶׁמְאֵלוּ תַחַת לְרֵאשִׁי. וּמְפֹז, דָּא אַכְרָהֶם, וְדָא יְמִינוֹ תַחֲבַקְנִי. רַב, דָּא יַעֲקֹב. וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ, דְּבִשׁ דָּא תָמַר, דְּכֻלִּיל דְּכַר וְנוֹקְבָא. בְּג"כ אִימְתִי אִינוֹן מִתּוֹקִים. כִּד אֲתַחֲבְרוּ, וּנְפִיק מְנִיְהוּ דְבִשׁ.

עו וְנוֹפֶת צוּפִים, כְּד"א נּוֹפֶת תְּטוּפְנָה שְׁפֹתוֹתֶיךָ כְּלָה. צוּפִים, בְּגִין דְּכָל מָאן דְּבָעֵי לְמַצְפֵי וּלְאַסְתְּפֵלָא בְּהַאי מְרָאָה, מְסַתְּפֵל. כְּד"א צוּפָה נִתְתִיךְ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְעֶתָ מִפִּי דְבַר. וְדָאֵי הַאי אֲתְרָא, אֶקְרִי פִתְחָא דְמַהִימְנוּתָא. וּקְתִיב, וְאֶרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים. מְפָאן וּלְעֵילָא לִית רְשׁוֹ לְאַסְתְּפֵלָא. וְעַל דָּא מִנְהָ יִנְקִין אִינוֹן לְמוֹדֵי ה', דְּאִיקְרוּן צוּפִים, כְּמַד"א וְנוֹפֶת צוּפִים.

עז ד"א צוּפִים, אֲלִין לְמוֹדֵי ה', דְּנִתְהַרֵין כְּה, וּמִתְמַן יִנְקִין גְּבִיאִין. כִּד מְמַשֶּׁה דְּאַסְתְּלַק לְעֵילָא. * וּבְהַהוּא זְמָנָא דְּכֻלִּיל פְּלָהוּ בְּחַד, אִינוֹן נִתְמַדִּים.

ח'צופי גרסאות

ט נ"א ל"ג דבש (דפוסים ראשונים). ע נ"א בג"כ (קראקא). פ ברפ"י כתוב כאן (בנכ"י לא גל) והוא ר"ת בנוסחאות כתי"י לא גרסין ליה. צ נ"א ומהווא (קראקא).

מסורת זוהר

י (משלי לא) חיי שרה יז. כ (תהלים יט) נח רפה. ק (שיר ה) ב"א רפא ת"ז ת"יג ד' כז: ז"ח תולדות אות כט ד' נא ט"ג סו ט"ב. מ (שם ד) ז"ח ויצא אות סח. נ (יחזקאל לג). ס (שם) וירא קצו בא קסט לעיל יתרו שיג תקי"ח ד' צד ט"ג קי ט"ד.

הסולם

מאמר

ביאור המזמור השמים מספרים
 מדכר ונוקבא, שה"ס ז"א ומלכות. ומשום זה, מתי הם מתוקים. הוא כשנתחברו, ויוצא מהם דבש, שה"ס הארת חכמה.

עו וְנוֹפֶת צוּפִים: הוא כש"א נופת תטופנה שפתותיך כלה. שהיא המלכות. ונקרא צופים, משום, שכל מי שרוצה להביט ולהסתכל במראה הזו, שהיא המלכות, כשהיא בבחינת חכמה הנקראת ראייה, מסתכל. כש"א, צופה נתתיך לבית ישראל ושמעתי מפי דבר. וראי שהמקום הזה, מלכות, נקרא פתח האמונה. וכתוב, ואראה מראות אלקים שה"ס מלכות. מכאן ולמעלה אין רשות להסתכל. וע"כ יונקים ממנה אלו למודי ה', דהיינו הנביאים הנקראים צופים. כמש"א ונופת צופים.

עז ד"א צוּפִים אֲלִין וכו': פירוש אחר. צופים, הם למודי ה', שהם נצח והוד, המאירים בה, במלכות, ומשם מנ"ה, יונקים הנביאים

עד ד"א פקודי ה' וכו': פירוש אחר. פקודי ה', הם נצח והוד, שהם נקראים למודי ה'. משמחי לֵב, זהו אתרוג הדומה ללב, שנצח והוד משמחים אותו בהשפעתם. מצות ה', זהו אתרוג, שהוא עטרת יסוד. יראת ה', הוא כמו שאתה אומר, אשה יראת ה' היא תתהלל, דהיינו המלכות. מהו הטעם תתהלל. מפני שהיא טהורה. משפטי ה' אמת, אלו הם ששה בניס, חג"ת נה"י, הכלולים ביעקב, שהוא ת"ת, הנקרא משפט, והוא נקרא אמת. צדקו יחדיו, היינו ביחוד השלם ביראת ה', שהיא טהורה.

עה הַנְּחַמְדִּים מִזְהָב וּמְפֹז רַב: מצד זָהָב, שהוא שמאל, הוא שבתו של יצחק, כמש"א שמאלו תחת לראשי. וּמְפֹז, זהו אברהם. וזהו, ימינו תחבקני. רַב, זהו יעקב. וּמִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ, דבש, זה הוא תמר, הכלול (דפ"י דף מ"ה ט"ב * ט"ג)

כד זהר **תשא** חדש

(עב) ד"א ו' יראת ה' טהורה עומדת לעד. ת"ח, אי ב"נ אשתדל בקדמיתא בהאי אתרא דאיגרי יראת ה', כדן אורייתיה עומדת לעד. מ"ט, בגין דיעול מפאן למחיימנותא, מהאי פתחא דכולא. וכד דחיל מהאי אתרא, אתרבבא האי אתרא, וינתבא בנהירו עם מלפא, בגין דאפיקת ברא טבא לעלמא.

(עג) וע"ד אמר שלמה, ו' סוף דכר הכל נשמע ו' את האלהים ירא. האי סוף, סוף דירגין. סמ"ך רבבא, דהאי אתר סמ"ך אקרי. מדאנת אתתא, אתא סמ"ך, דכתיב ו' ויסג"ר בשר תחתנה. ואימתי היא בשלימו וכרבו סגי. כד בר נש דחיל מינה בקדמיתא, ולבתר עביד פקודי ו' אבוי.

(עד) הה"ד ו' את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. וע"ד כתיב, ו' איש אמו ואביו תיראו. אקדים אימא ביראה בקדמיתא. ואת מצותיו שמור, מצות ה'. מאן עביד שמא קדישא לעילא. מאן דעביד דא. הה"ד פי זה כל האדם, וכדן אשתלים האדם לעילא.

(עה) פתח ואמר, ו' ירא את ה' בני ומלך. ירא את ה', לחברא יראה בקב"ה. בני ומלך, לאמשכא נהירו מאימא עילאה, דאיגרי מלך. להאי ב' ברא

חלופי גרסאות

ק נ"א אורייתא (דפוסים ראשונים). ר נ"א ויתבעא (מונקאטש בסוגריים). ש נ"א ליג מן את האלקים עד את האלקים באות פ' (קראקא). ת נ"א אבות (ווינצ'א). א נ"א ליג לחברא (קראקא). ב נ"א בראין (קראקא).

מסורת הזהר

(U) (תהלים יט) קדושים יא, ו' (א) (קהלת יב) פקודי שם לעיל פרשת יתרו אות קצר. (9) (בראשית ב) ב"א רעו ז"ח ד' נה ט"ג. (Z) (קהלת יב) לעיל אות עט. (7) (ויקרא יט) הקפח"ז עה קדושים כו ת"ז תס"ד ד' צה. (ד) (משלי כד).

ביאור המומר השמים מספרים

מקודם לכן, לא כתוב ו' בתורה. ומתי היא, המלכות, בשלמות ובגדלות רבה. הוא כשהאדם ירא ממנה מן המלכות, שה"ס אמו, בתחילה, ואח"כ עושה מצות אביו, דהיינו אביו שבשמים שהוא ז"א.

(פ) הה"ד את האלקים וכו': ז"ש את האלקים ירא ואת מצותיו שמור. וע"כ כתוב, איש אמו ואביו תיראו, הקדים אמו תחילה, שהיא מלכות, ביראה, ואת מצותיו שמור. היינו מצות ה', שהוא אביו, מי עושה את השם הקדוש למעלה. מי שעושה זה ז"ש, כי זה כל האדם. כי אז נשלם האדם למעלה.

(פא) פתח ואמר ירא וכו': פו"א, ירא את ה' בני ומלך. ירא את ה', היינו לחבר היראה בהקב"ה דהיינו לחבר המלכות הנקראת יואה, בה' שהוא ז"א. בני ומלך, היינו, להמשיך האור מאמא עלאה, שהיא בינה הנקראת מלך. אל בן הבכור הזה, שהוא ז"א להכנס ממטה למעלה. כלומר, שז"א יעלה וילביש

המלים

מאמר

הנביאים. חוץ משה, שנשתלק למעלה, לדעת. ובעת ההיא שכלולים כולם באחד, במלכות, הם נתמדים.

(עח) ד"א יראת ה' וכו': פירוש אחר. יראת ה' טהורה עומדת לעד. בוא וראה, אם אדם משתדל תחילה במקום הזה שנקרא, יראת ה' אז תורתו עומדת לעד, מה הטעם. הוא, משום שמכאן, יבא לאמונה, ממלכות זו, שהיא פתח לכל. וכשהוא מתירא מהמקום הזה, שהוא מלכות, מתגדל המקום הזה, ויושבת באור עם המלך, שהוא ז"א, משום שהוציאה לעולם, בן טוב.

(עט) וע"ד אמר שלמה וכו': וע"כ אמר שלמה סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא. סוף הזה הוא סוף של המדרגות, דהיינו המלכות, הוא בס' גדולה. כי המלה סוף כתובה בס' גדולה. משום שאותו מקום, שהוא המלכות, נקראת סמך. משעה שבאה האשה באה ה'. שכתוב, ויסגור בשר תחתנה. כי (דפו"י דף מ"ה ט"ג)

זהר תשא חדש כה
בוּכְרָא, לְמִיעַל מִתַּתָּא לְעִילָא. דְּבַר אַחַר בְּנֵי וְמִלָּךְ, תַּמְשִׁיף נְהִירוּ מִבְּרָא לְבְרַתָּא, דְּאִיקְרָא מִלָּךְ.
פב וְעַם שׁוֹנִים אֵל תִּתְעַרְב, דְּלֹא יִשְׁנָה מִסְדְּרָא דְמַהֲיִמְנוּתָא. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא בְּעֵי לְאַשְׁתְּדָּלָא בְּהַאי יְרָאָה, דְּאִיהִי פִתְחָא דְכוּלָּא. וּלְבַתֵּר בְּתוֹרָה דְכַכְתָּב, דְּאִיהִי לְעִילָא. בְּגִין דְּכָל ב"נ דְּלֹא דְחִיל חֲטָאָה, לִית לִיה רְשׁוּ לְמִיעַל לְהַאי פִתְחָא דְמַהֲיִמְנוּתָא. בְּיִן דְּמַהֲיִי פִתְחָא דְחִינִין לִיה, מִכְּלָא דְחִינִין לִיה, דְּלִית לִיה בְּמַאי דְיַעוּל לְכוּלָּא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב * וְזֶה הַשַּׁעַר לָהּ.
פג וְע"ד אִיתְעָרוּ קְדָמָי, כֹּל שִׁירָאָת חֲטָאוּ קוֹדְמַת לְחַכְמָתוּ חֲכָמָתוּ מִתְקַיִמַת. דְּיִתְבָּא חֲכָמָה עַל כְּנָה אֲשֶׁר נְטַעָה יְמִינָךְ, דְּאִקְרִי כְבוֹד אֵל.
פד וְאִם ב"נ לֹא דְחִיל מִינָהּ, אִיהִי מְסַרְת לִיה, דְּאִתְמַנַּת לְיִסְרָא בְּנֵי נְשָׂא. הַה"ד, * וְדָרְךָ חַיִּים תּוֹכַחֹת מוֹסֵר. מֵאֵן הוּא דְרָךְ לְאִילָנָא דְחִיָּיא. הַהוּא דְאַתְמַנָּא עַל עֲלָמָא, לְיִסְרָא בְּנֵי נְשָׂא * דְּלֹא יִטְעִין מְאוּרְחִיָּה.
פה וְעַם כֹּל דָּא, בְּעֵי לְקַשְׂרָא לָהּ לְעִילָא, בְּגִין דְּאִתְקַרָּא גּוֹפָא, דְּוּבְעֵיָּיא נְשָׁמְתָא. וְנָדָב וְאֲבִיהוּ, עַל דְּלֹא יִקְשִׁירוּ לָהּ, וְנָטְלוּ מִינָהּ נְשָׁמְתָא, נְטֹלַת * נְשָׁמְתָהוּן, וְגּוֹפָא דִילְהוֹן קָיָים, כְּגוֹנָא דְעַבְדוּ. וְיִשְׁיִמוּ עָלֶיהָ קְטָרְתָּא.
פו בְּגִין דְּלִית לָהּ מִדִּילָהּ יְחִיִּים כְּלוּם. וְעַץ הַחַיִּים יִהִיב בָּהּ יְחִיִּים. בְּגִין כֹּף אִיהִי גּוֹפָא. יַעֲקֹב, נְשָׁמְתָא. עֲתִיקָא, נְשָׁמְתָא לְנְשָׁמְתָא.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ג נ"א הה"ד ודרך חיים תוכחות מוסר וליג דלא יטעין מאורחיה (קראקא). ד נ"א ובעיאו (מונקאטש בטוניים). ה נ"א קשיטו (דפוסים ראשונים). ו נ"א כלום חיים (דפוסים ראשונים). ז ה"ג בדפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג חיים (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

ו (תהלים קיה) הקס"ז קכ ז"ה נה אות לג תקי"ח ד' צר ט"א קג ט"א. (משלי ו) וישב וכר ז"ה ד' פה ט"א. ז ה"ג בדפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג חיים (דפוסים ראשונים).

ביאור המזמור השמים מספרים

פד וְאִם ב"נ לֹא וְכו': וְאִם אָדָם אִינוּ מִתִּירָא מִמֶּנָּה, מִן הַמַּלְכוּת. הִיא מִסִּרְת אֹתוֹ. כִּי נִפְקְדָה לִיסֵר בְּנֵי אָדָם. ז"ש וְדָרְךָ חַיִּים תּוֹכַחַת מוֹסֵר. מֵה הִיא הַדְּרָךְ לְעַץ הַחַיִּים, הִיא אֹתָהּ שֶׁנִּפְקְדָה עַל הָעוֹלָם לִיסֵר בְּנֵי אָדָם, שֶׁלֹּא יִסְרוּ מִדְּרַכּוֹ.

פה וְעַם כֹּל דָּא וְכו': וְעַם כֹּל זֶה, צְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֹתָהּ לְמַעְלָה, בּו"א. מִשׁוּם שֶׁהִיא, הַמַּלְכוּת, נִקְרָאת גּוֹף, וְצְרִיכָה נִשְׁמָה. וְנָדָב וְאֲבִיהוּא, מִשׁוּם שֶׁלֹּא קִשְׁרוּ אֹתָהּ לְמַעְלָה, וְלִקְחוּ מִמֶּנָּה הַנִּשְׁמָה לְקַחָה מֵהֶם הַנִּשְׁמָה, וְהַגּוֹף נִשְׁאָר קָיָים כְּמוֹ שֶׁהֵם עֲשׂוּ. וְיִשְׁיִמוּ עָלֶיהָ קְטָרְתָּא. וְלֹא קִשְׁרוּהָ לְמַעְלָה.

פו בְּגִין דְּלִית לָהּ וְכו': מִשׁוּם שֶׁאֵין לָהּ חַיִּים מִשְׁלֵה כְּלוּם, וְעַץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא ז"א, נֹתֵן

הסולם

מאמר

וילביש את הבינה ממטה למעלה. פירוש אחר. בני ומלך, היינו שתמשוך אור מן הבן, שהוא ז"א, לבת, שהיא המלכות, שנקראת, מלך.

פב וְעַם שׁוֹנִים אֵל תִּתְעַרְב: הַיִּינוּ שֶׁלֹּא יִשְׁנָה מִסְדֵּר הָאֲמוּנָה. כִּי מִתְחִילָה צְרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל בִּירָאָה הַזֶּה, שֶׁהִיא הַמַּלְכוּת. שֶׁהִיא פִתְחָ לְכָל. וְאִח"כ בְּתוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, דְּהַיִּינוּ ז"א, שֶׁהוּא לְמַעְלָה. מִשׁוּם, שֶׁכָּל אָדָם שְׂאִינוּ יָרָא חֲטָא, אֵין לוֹ רִשׁוּת לְהַכְנִס לְפִתְחָ הָאֲמוּנָה הַזֶּה שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת. וְכִינֵן שְׂדוּחִים אֹתוֹ מֵהַפְתַּח הַזֶּה, דְּרוּחִים אֹתוֹ מִכָּל, כִּי אֵין לוֹ פִתְחָ בְּמֵה שֶׁיִּכְנָס לְכָל. זֶה שְׂכַתּוֹב, זֶה הַשַּׁעַר לָהּ.

פג וְע"ד אִיתְעָרוּ קְדָמָי וְכו': וְעַל זֶה הָעִירוּ הָרִאשׁוֹנִים. כֹּל שִׁירָאָת חֲטָאוּ קוֹדְמַת לְחַכְמָתוּ, חֲכָמָתוּ מִתְקַיִמַת. כִּי הַחֲכָמָה יוֹשֶׁבֶת עַל כְּנָה אֲשֶׁר נְטַעָה יְמִינָךְ, שֶׁהוּא הִירָאָה הַנִּקְרָאת כְּבוֹד אֵל.

(דפוס"י דף מ"ה ט"ג * ט"ד)

כו וזהר **תשא** חדש
פז ופנחס דיהב שלום בארץ. חיים בארץ. איתוסף ליה נשמתא, ונתרא ליה אנפקא, בגין דאתער חיים לקבלה, וע"ד באור פני מלך. פד האי מלך דלתתא, נהירא אנפקא, חיים אתדבקו בה.
פח ד"א «באור פני מלך חיים, דא יעקב, חיים, דאתיין ליה מאימא. ובגין פינחס אתקיים עלמא, דחיבר ברית בלילה. ׀ הה"ד ׀ אם לא בריתי יומם ולילה. מ"ט יומם. ׀ דאתחברת מ"ם סתומה ביום, ונהיר בלילה. ואלמלא האי חקות שמים וארץ לא שמת, אלין חוקות דקביעין בהאי חוקות התורה לא יתקיימו. ואימתי יתקיימו, פד צדקו יחדו.
פט גם עבדך נזהר בהם, ׀ מלמיטעי בתיקוני דמלכא. דהא בכל לילי אשתדל בהו, לחברא לון פחדא. הה"ד, ׀ חצות לילה אקום להודות לך. על משפטי צדקך, דמשפטים דאינון נחמדים, וכלילן מכולם, יתחברון בהאי צדק.
צ וכד אינון נטרין ׀ לה שמירה ילהאי סופא דדרגין דאיהו עקב, פדין איהי רב אתחברת לעילא. ועל דא פתיב, ׀ עקב ענוה יראת ה'. עקב ענוה, יקבה

מסורת הזהר
 א) שם טז ויהי קג. ב) (ירמיה לג) ב"א רטג. ג) (תהלים (דפוסים ראשונים). ׀ נ"א דלא אתחברת (דפוסים ראשונים). ׀ נ"א דלא אתחברת (ווינצ'א בטוגרייס). ׀ למיטעם מתיקוי (דפוסים ראשונים). ׀ נ"א מתיקוני (מונקאטש). ׀ נ"א וכדי (דפוסים ראשונים). ל ׀ נ"א יקרא (קראקא). ׀ נ"א לה (דפוסים ראשונים). ׀ נ"א שמירה להאי (ווינצ'א מונקאטש). ׀ נ"א מוסף להאי שמירה סופא שמירא (קראקא).

מאמר **הסולם** **כיאור המימור השמים מספרים**
 נותן בה חיים. משום זה היא, המלכות, היא גוף. יעקב, שהוא ז"א, הוא נשמה. עתיקא, שהוא בינה, הוא נשמה לנשמה.
פז ופנחס דיהב שלום וכו': ופנחס שעשה שלום בארץ, והמשיך חיים בארץ, שהיא המלכות. נתוספה לו נשמה, והמלכות האירה פנים אליו, משום שעורר החיים כנגדה. וע"כ **באור פני מלך**, היינו, כשמלך זה שלמטה, שהוא המלכות, פניה מאירים, חיים, החיים מז"א נדבקו בה.
פח ד"א באור פני מלך חיים, זהו יעקב, דהיינו ז"א, שנקרא מלך. חיים, היינו שהחיים באים לו מאמא, שהוא בינה. ובשביל פנחס נתקיים העולם, שחבר ברית, שהוא יסוד, בלילה, שהוא מלכות, ז"ש, אם לא בריתי יומם ולילה. מה הטעם שכתוב יומם. הוא משום שנתחברה ׀ סתומה, שהיא בינה, ביום, שהוא ז"א, והוא (דפ"י דף מ"ה ט"ד)

כיאור המימור השמים מספרים
 מאיר בלילה, שהיא המלכות. ואם לא זה, הברית, חוקות שמים וארץ לא שמת, היינו החוקות האלו, דהיינו המוחין, הקבועים בחוקות התורה הזו, שהיא ז"א, לא יתקיימו. ומתי מתקיימים. כשצדקו יחדיו, דהיינו, בעת שז"א ומלכות הם בזווג יחדיו, ע"י הברית.
פט גם עבדך נזהר בהם: היינו, נזהר מלטעות בתקוני המלך. כי בכל לילה השתדל בהם לחבר אותם יחד. ז"ש חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך. שהמשפטים, היינו הספירות דז"א, שנקרא משפט, שהם נחמדים וכלולים מכולם, מכל הספירות דז"א, יתחברו בצדק הזה, שהוא המלכות.
צ וכדין כד מזדווגין וכו': ואז, כשז"א ומלכות, מזדווגים, הם שומרים שלא יתקרב למקדש, שהוא המלכות, ערל וטמא. והיינו **בשמרים**. וכשהם שומרים אותה, שמירה, לסוף המדרגות הזה, שהוא עקב, דהיינו המלכות

זהר תשא חדש כז
 יראת ה'. עננה: כמא דאתמר ^(א) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָן מְאֹד. וְאִיקָרִי ^(ב) אִישׁ הָאֱלֹהִים. וְכָתִיב ^(ג) וְעֲנַתְךָ תִּבְנֶי.

צא ^(ד) וְכָתִיב, ^(ה) רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת ה'. בְּגִין דְּבִרְיָשָׁא בְּעֵי לְמִדְחַל מִינָה, וּלְכַתְרָא לְסִלְקָא בְּחֲכֵמָה. ד"א רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת ה', דָּא יִרְאָה עֵילְאָה. וּבְגִין דְּהִיא רִישָׁא לְתַתְּאֵי נְקֻטָּא שְׂמָא ^(ו) דְּעֵילְאָה. וְע"ד אִקָּרִי עֲטֶרֶת, בְּשְׂמָא דְכַתְרָא עֵילְאָה, טְמִירָא דְכוּלָּא, לְיַחְדָּא רִישָׁא בְּסוּפָא, וּבְחַד שְׂמָא אֲתַכְלִילַת.

צב ד"א ^(ז) בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רַב, אֵינוֹן מְשַׁפְּטִים נְטָרִין לְהָאֵי עֵקֶב רַב, ^(ח) דְּהָא יַעֲקֹב, מְאִרְיָה דְּכִיתָא, נְטִיר בֵּיתִיהּ. וְהָא אֵיתְעָרוּ בְּהֵוָּא ^(ט) דְּנָסִיב אֹמְנוּתָא דְיַעֲקֹב, דְּכָרַע שְׁבַע פְּרִיעָן, לְבִטְלָא שְׁבַע רִישֵׁי דְחֻנְיָא, דְּלָא יִקְרַב לְמִקְדָּשָׁא.

צג גַּם מְזִדִּים ^(י) חֲשׂוֹךְ עֲבָדְךָ, וְזִדִּים: דָּא נְחָשׁ וְדְרָכִיב עֲלִיהּ ^(יא) סַמְא"ל.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ס נ"א דכתיב (קראקא). ע נ"א דעלאי (קראקא). פ נ"א דא (מנוקאטש). צ ה"ג הסלם נ"א עקב (דפוסים ראשונים) נ"א דרב אחא בר יעקב (מנוקאטש במרובעים בשם ספר מג"ע אופן קצב). ק נ"א ל"ג מן חשוך עבדך עד חשוך עבדך (קראקא). ר נ"א ורכיב (וויניציא). ש ה"ג הסלם נ"א ל"ג סמא"ל (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(ה) (במברר יב) תוריע קט. ו (דבריו לג) וישב רפב. (ז) (תהלים יח). ח (שם קיא) הקסה"ז קכ ז"ח בראשית אות שלא תס. ט (תהלים יט).

ביאור המזמור השמים מספרים

ו"ש רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת ה', דָּא יִרְאָה עֵילְאָה, שְׁהִיא בִינָה. וּפִירוּשׁ הַכְּתוּב הוּא, שְׁהַבִּינָה, שְׁהִיא יִרְאָה עֵילְאָה, נִקְרָאת רֵאשִׁית חֲכֵמָה. וּבְגִין דְּהִיא רִישָׁא לְתַתְּאֵי, וּמְשׁוּם שְׁהַבִּינָה הִיא הָרֵאשׁ הַמְשַׁפֵּיעַ חֲכֵמָה לְתַחְתּוֹנִים, מְשׁוּם שְׁהַחֲכֵמָה נִסְתְּמָה, נְקֻטָּא שְׂמָא דְעֵילְאָה, לְקַחַה הַשֵּׁם רֵאשִׁית חֲכֵמָה הַשִּׁיךְ לְעֵלְיוֹן מִמְנָה, שְׁהוּא חֲכֵמָה מְמַשׁ, אַע"פ שְׁהִיא רַק בִּינָה. וּמִבְּיַד דּוֹגְמָא, וְע"ד אִקָּרִי עֲטֶרֶת בְּשְׂמָא דְכַתְרָא וְכוּ'. וְעַל דְּרוּךְ זֶה, נִקְרָאת גַּם עֲטֶרֶת, שְׁהִיא הַמְּלָכוֹת, בְּשֵׁם כְּתוּר. וְהוּא מְטַעַם לְיַחְדָּא רִישָׁא בְּסוּפָא, שְׁצִרִיכִים לֵיחַד רֵאשׁ הַסְּפִירוֹת שְׁהוּא כְּתוּר בְּסוּף הַסְּפִירוֹת, שְׁהוּא מְלָכוֹת. וְע"כ וּבְחַד שְׂמָא אֲתַכְלִילַת, נִכְלָלָה הַמְּלָכוֹת בְּשֵׁם אֶחָד עִם הַכְּתוּר. כִּי עֲטֶרֶת פִּירוּשׁוֹ כְּתוּר.

צב ד"א בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רַב וְכוּ': פִּירוּשׁ אַחֵר. בְּשִׁמְרָם עֵקֶב רַב. הֵם הַמְשַׁפְּטִים, שְׁהֵם ז"א, הַשּׁוֹמְרִים עֵקֶב רַב זֶה, שְׁהוּא הַמְּלָכוֹת. כִּי יַעֲקֹב, שְׁהוּא ז"א, שְׁהוּא בְּעַל הַבַּיִת, דְּחֵינּוּ בְּעֵלָה שֶׁל הַמְּלָכוֹת הַנִּקְרָאוֹת בַּיִת, הוּא שׁוֹמֵר הַבַּיִת. וְהָרִי הַעִירוּ בְּאוֹתוֹ שֶׁלֶקַח אֹמְנוּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, דְּחֵינּוּ רַב אַחָא בְּרַי יַעֲקֹב, שְׁכָרַע שְׁבַע כֹּרִיעוֹת וּבִיטַל שְׁבַע רִישֵׁי שֶׁל הַנְּחָשׁ, דְּחֵינּוּ ז' טְפִירוֹת דְּטוֹמָא שְׁלוֹ, שְׁלָא יִקְרַב אֶל הַמִּקְדָּשׁ. שְׁהוּא הַמְּלָכוֹת, לִינְק מִמְנָה.

צג גַּם מְזִדִּים חֲשׂוֹךְ עֲבָדְךָ: זִדִּים,

זוהו

הסולם

מאמר

המלכות שהיא בסוף הספירות, אז היא רב, כי היא מתחברת למעלה עם ז"א. ועל זה כתוב, עקב עננה יראת ה' דחיינו כדי לזכות בעקב, שהוא עננה, דחיינו המלכות, ניתנה יראת ה'. שעי"י יראה זוכים לענוה. הרי שהמלכות נקראת עקב. ענוה, היא מלכות, כמו שלמדנו, והאיש משה ענו מאד, ונקרא איש האלקים, דחיינו בעלה של המלכות הנקראת אלקים. וע"כ, כיון שהזכר נקרא ענו, נקראת הנוקבא ענוה. וכתוב, וענותך תרכיבי, שפירושו, הענוה של הקב"ה, שהיא המלכות.

צא וְכָתִיב רֵאשִׁית חֲכֵמָה וְגו': וְכַתּוּב, רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת ה'. שְׁפִירוּשׁוֹ גַּם כֵּן, כְּדִי לְזַכּוֹת בְּחֲכֵמָה נִיתְּנָה יִרְאֵת ה'. כִּנ"ל בְּעֵקֶב עֲנוּה יִרְאֵת ה'. מְשׁוּם שְׁבַתְחִילָה צִרִיכִים לִירָא מִמְנָה, מִפְּנֵי הַמְּלָכוֹת, וְאַח"כּ מִתְעַלִּים לְחֲכֵמָה. פִּירוּשׁ אַחֵר. רֵאשִׁית חֲכֵמָה יִרְאֵת ה', זֶה הִיא יִרְאָה עֵלְיוֹנָה, שְׁהִיא בִינָה, וּמְשׁוּם שְׁהִיא רֵאשׁ לְתַחְתּוֹנִים לְקַחַה הַשֵּׁם שֶׁל הַעֲלִיּוֹן. וְעַל זֶה נִקְרָא עֲטֶרֶת בְּשֵׁם כְּתוּר עֲלִיּוֹן הַסְּתוּר מְכַל, כְּדִי לֵיחַד הָרֵאשׁ בְּסוּף, וּבְשֵׁם אֶחָד נִכְלָלָה. עִם הָרֵאשׁ.

פירושו. נודע שהחכמה העליונה נסתמה בא"א, והחכמה המאירה באצילות היא רק מבינה שחזרה לחכמה, הנקראת חכמה דל"ב שבילין (כמ"ש בפלפ"ס אות מ"ד ע"ש)

(דפוי"י דף מ"ה ט"ד)

כה זהר **תשא** חדש
 חשון עבדך, כגון שהוא עבדך דכל מפתחן דמאריה בידיה, אמר דהיא
 בתשוכא וטלימותא, בגין אינון זדים דשלוטו בעלמא, וגרמו מיתה. וזמנין
 פגימא סיתרא, ושלטי חניא.
צד ודוד הוה בעי רחמין על דא, ונאמר אל ימשלו בי און איתם, דלא
 ישלוט באתריה. לנטרא ההוא עקב, על ידא דיעקב, דאקרי רב, פרא בוכרא.
 דלית לך בעלמא דאתגבר לקבליה דהאי נחש, פנותיה דיעקב, ואערי יתיה
 מאחסנתיה, בגין דהוא מאריה דביתא, דלא יסאב ביתיה.
צה פיון דלא ישלוט, פדיון, און איתם. און אל"ף, נהירו דעתיקא.
 זי"ן, שבע דרגין דכלילן ביעקב. פיון דכל האי אתחבר, פדיון אהיה תם. דהכי
 אקרי מכתם, מך ותם. מך: בגין דלית לה נהורא דמדילה. תם: פד סיתרא
 באשלומו, ונהורא בנהירין עילאין, פדיון תם. ועל דא מכתם לךוד.
צו אימתי. פד אתנטירת סיתרא. הה"ד, שמרני אל פי חסיתי פך.
 מאי חסיתי, פמא דאת אמר חסיה נפש"י.
צז מ"ט שמרני אל. סטרא דאברהם בעא לאתערא, דינהיר חסד
 עילאה, לחסדי דוד הנאמנים. הה"ד, וחסד ה' מעולם ועד עולם. חסד: דא

מסורת הזהר
 (שם טז.) י' (שם טז.) כ' (שם טז.) ג' נוסח אחר דאיתחכם (קראקא). ד נוסח אחר מדיליה (קראקא).
 ת נ"א בגין (קראקא). א נ"א ושלמותא (קראקא). ב ה"ג
 ברפוס מונקאטש נ"א ל"ג ואמר אל ימשלו בי און איתם
 (כל הרפוסים). ג נוסח אחר דאיתחכם (קראקא). ד נוסח אחר מדיליה (קראקא).

מאמר **הסולם** **חלופי גרסאות**
 זהו הנחש שסמאל רכוב עליו, שפתה לחוה בעצה"ד (כמ"ש בזהר בראשית א' אות תל"ח).
 חשון עבדך, דהיינו שאותו העבד שכל מפתחות ארונו בידו, דהיינו מטטרוון, אמר, שהיא, המלכות, בהושך ועושק, משום אלו זדים דהיינו סמאל והנחש, ששולטים בעולם וגורמים מיתה. ולפעמים נפגמת הלבנה, שהיא המלכות, והנחש שולט.
צד ודוד הוה בעי וכו': ודוד היה מבקש רחמים על זה, ואמר, אל ימשלו בי און איתם. שהנחש לא ישלוט במקומו, שהיא מלכות. לשמור העקב ההוא, שהוא מלכות, על ידי יעקב, שהוא ז"א, הנקרא, רב, בן בכור. כי אין לך בעולם מי שהתגבר כנגד הנחש הזה כמו יעקב, שהסיר אותו מנחלתו, שהוא מלכות, משום שהוא בעלה של הבית, שהוא מלכות, הסיר אותו, כדי שלא יטמא ביתו.
צה כיון דלא ישלוט וכו': כיון שהנחש לא ישלוט, און נאמר און איתם. און (דפניי דף מ"ה ט"ד)
 הוא אותיות א' ז', הא', הוא און עתיקא, דהיינו אור, ג' ספירות ראשונות כח"ב. הז', היא ד' מדרגות, חג"ת נהי"מ, הכלולות ביעקב, שהוא ז"א. כיון שכל זה מתחבר להאיר במלכות, און אהיה תם. דהיינו איתם. כי המלכות כך נקראת, מכתם. שהוא אותיות מך תם. מך נקראת, משום שאין לה מעצמה כלום. והיא עניה. תם נקראת, כשהלבנה שהיא המלכות היא בשלמות, ומאירה באורות העליונים, און נקראת תם. ועל זה כתוב מכתם לךוד. שדוד הוא המלכות הנקראת מכתם.
צו אימתי פד אתנטירת וכו': מתי נקראת המלכות מכתם. כשהלבנה, שהיא המלכות, נשמרת מז"א, ד"ש שמרני אל כי חסיתי בך. מהו חסיתי. הוא לשון חוסן, כש"א, בך חסיה נפשי.
צז מ"ט שמרני אל וכו': שואל, למה כתוב שמרני אל. ולא שם אחר. ומשיב, כי הצד של אברהם שהוא צד החסד, צריכים לעורר, שיאיר חסד עליון לחסדי דוד הנאמנים שהוא

זהר **תשא** **חדש** **כ"א**

אֲבָרְהֶם. דְּנָקִיט מְעוֹלָם עֵילָאָה נְהִירוֹ וְחַיִּים, וְיִהְיֶה לְעוֹלָם בְּתַרְאָה, הַה"ד, וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו. הוּא עוֹלָם בְּתַרְאָה *) דְּתַלְמִיא בֵּיהּ יְרֵאָה.

צ"ח וְכַדִּין, וְצַדִּיקוֹתוֹ דָּא עוֹלָם בְּתַרְאָה, דְּאֶקְרִי צַדִּיק. לְבְנֵי בְּנִים, דְּיִנְקָא לְמִשְׁרִיתָא דְּאֶקְרוֹן בְּנֵי בְּנִים. דְּהָא שִׁית עֵילָאִין דְּנְהָרִין לָהּ, אֶקְרוֹן בְּנִים. כַּמְד"א ^ו בְּנֵי אִמִּי נְחָרוּ בֵּי. וְכַתִּיב ^ז אִם הַבְּנִים שְׂמַחָהּ. וְאֵלֶּיךָ דְּסַתְרֵי הָאֵי עוֹלָם בְּתַרְאָה, אֶקְרוֹן בְּנֵי בְּנִים. אִימְתִי, כַּד נְטַרֵי קִיּוּמִיהּ. הַה"ד, ^ח לְשׁוּמְרֵי בְּרִיתוֹ.

צ"ט ת"ח, בְּגִין דְּהַנִּי בְּנֵי בְּנִים, לָא נְטַרוּ קִיּוּמִיהּ פְּקַדְמִיתָא, וְזַבִּינוּ י' לֵיהּ לְאַרְעָא נּוֹכְרָאָה, אַתְגְּזַר עֲלֵיהוֹן עוֹנְשָׁא.

ק וְדָא בְּעָא מְשָׁה, כַּד חָמָא דְּיִתְעַבֵּיד דִּינָא בְּאִינוֹן עֲשָׂרָה י' הַרְוֵגֵי מְלֻכוֹת. ^י וְאֵן הוּא אֹרְיָתָא ^י דִּילְהוֹן. א"ל, חֲזוֹר לְאַחֲרֵךְ, לְאִינוֹן דְּשָׂרְאָן אַחֲרֵי מִשְׁכַּנָּא, דְּזַבִּינוּ י' לְהָאֵי צַדִּיק. אָמַר לֵיהּ, וּמֵאֵי שְׂנָא בְּאֵלֶיךָ גּוֹפִין. א"ל, כֶּף עֲלָה בְּמַחְשְׁבָהּ, וְלִית דִּיכּוֹל לְאַדְבָּקָא.

ק"א וְע"ד אֲשַׁתְּדַל דּוֹד, לְכַרְכָּא לְהָאֵי אַתְרָא, דְּאֵתֵי מְנִיָּה נְהִירוֹ. וְאָמַר ^י ה' זְכַרְנוּ יְכַרְךָ, דָּא צַדִּיק. יְכַרְךָ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הָאֵי צַדִּיק יְכַרְךָ אֶת בֵּית

ח'לופי גרמאות

ה נ"א דירתא דתלייא ביראה (קראקא). ו נ"א ל"ג ליה (קראקא) נ"א לה (וויניציא). ז נ"א ל"ג הרוגי מלכות (דפוסים ראשונים). ח ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ומאן (דפוסים ראשונים). ט ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג דילהון (דפוסים ראשונים). י נ"א נוסיף להאי הוא צדיק (קראקא).

מסורת הזהר

(שיר א) ב"א קיב תוריע סב ז"ח ד' סט ט"ד ע ט"ב. (תהלים קיג) ויצא קמח רל רלד שצה ויחי קעז בהשטמות ח"א ד' רנט. ד"י. יתרו שנו שצד ויקרא רנ רנו שמו ת"ז חס"ט ד' ק"י תק"ח ד' צט ט"ד. (שם קג). (תהלים קעו) ויחי תצד להלן קה.

ביאור המומור השמים מספרים

צ"ט ת"ח בגין דהני וכו': בוא וראה, משום שבני בנים אלו לא שמרו מצותיו בתחילה, ומכרו את יוסף אחיהם, לארץ נכריה, נגזר עליהם עונש.

ק ודא בעא משה וכו': וזה שבקש משה, כשראה את הדין שיהיה נעשה בעשרת הרוגי מלכות האלו. שאל, ואיפוא היא התורה שלהם. א"ל הקב"ה, חזור לאחורך, היינו לאלו השורים אחורי המשכן שהוא המלכות, דהיינו השבטים, שמכרו את הצדיק הזה. א"ל משה, ולמה באלו הגופים. שהם קדושי עליון. א"ל הקב"ה, כך עלה במחשבה, ואין מי שיכול להשיג זה.

ק"א וע"ד אשתדל דוד וכו': וע"ז השתדל דוד לברך למקום הזה שהאור בא ממנו, שהוא יסוד. ואמר ה' זכרנו יברך. היינו שיברך את הצדיק, שהוא יסוד. יברך את בית ישראל, היינו שהצדיק הזה יברך את

הסולם

מאמר

שהוא מלכות. ז"ש, וחסד ה' מעולם ועד עולם. **הסדר**, זה אברהם, שלוקח **מהעולם** העליון שהוא בינה, אור וחיים, ונותן **לעולם** התחתון, שהוא מלכות. ז"ש, ועד עולם על יראיו. הוא העולם התחתון, מלכות, שיראה תלויה בו.

צ"ח וכדין וצדקתו דא וכו': ואז, וצדקתו לבני בנים. וצדקתו, זה הוא העולם התחתון, שהוא מלכות, הנקרא צדק. **ל'בני בנים**, היינו שהיא מניקה למחנות, הנקראות בני בנים. ומפרש. כי שש הספירות העליונות המאירות לה, שהם חג"ת נח"י, נקראים בנים. כש"א, בני אמי נחרו בי, שפירושו הבנים הנ"ל. וכן כתוב, אם הבנים שמחה. שהם הבנים האלו. ואלו י"ב שבטים המקיפים העולם הזה האחרון, שהוא המלכות. שהם כללות נשמות ישראל, נקראים בני בנים. מתי, היינו, כשהם שומרים בריתו. ז"ש, לשומרי בריתו.

(דפויי דף מ"ה ט"ד *) דף מ"ז ט"א

5 זהר תשא חדש

ישראל. יברך את בית אהרן, סטרא דחסד דאית י ביה, דאקרי בית אהרן, כד
אתחברת לחסד. הה"ד וייקח אהרן את אלישבע בת עמינדב, דאתחברת לאל.
קב) יברך יראי ה', אלין נתיבי משקנא, דשארן בהאי קאה. הקטנים עם
הגדולים, כד"א חיות קטנות עם גדולות. חיות קטנות, כל אינון רברבן דנפקו
מאינון בני בנים, כד"א כל הפקדים למחנה יהודה. עם גדולות, אינון שבטין.
קג) וע"ד, כל דעבר על פקודייה, יחיב אגרא בקע לגלגולת, למחוי
כופר לתהוא נפשו, ויתפשט ימנה נהירו, כד אתחבר זמינא כסף ללגבה.
וע"ד יברך את בית אהרן, כד אתוסף ביה ברכתא, ויאתער זמינא לגבה,
כההוא כסף, כדין ברכתא דילה נגיד באינון דדחלין מינה.
קד) ת"ח, כל ב"נ דתב בתיובתא קמי מאריה, ודחיל כל יומא מההוא
חובה דעבד. קב"ה מחיל * ליה, ולא גבי מניה. דהא אחוי דיוסף, דחילו
סגי נפל עליהו, כד חזו דאסתלק אבוהון לעילא, וחזו גנמייהו בגלותא על
ההוא חובא, עד דאמר להו יוסף, אל תיראו. לא תדחלו ודאי מעונשא בהאי
זמנא, כי התחת אלהים אני. ודאי אסתלקנא לעילא מההוא אתרא. ודרגא
דילי ינהיר, לסטר בי דינא, לאנתרא לכו, דאתון תחות ההוא אתרא.

חלופי גרסאות

טמורת הזהר

ו) (שמות ו) בשלה קא. 9) (תהלים קד) ב"ב קח. כ נ"א ביה (דפוסים ראשונים). 7 נ"א מניה (קראקא).
ז) (במדבר ב) ויחי תשעג. 8) (בראשית ו). ח נ"א לגביה (דפוסים ראשונים). 1 נ"א ויתער (קראקא).
ט דאינון דחילין (דפוסים ראשונים). ע נ"א מינה דהא אחוי (קראקא). 9 ה"ג דפוס מונקטש נ"א בההוא (דפוסים ראשונים). צ ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א לסתרא
(ויוציא) נ"א לאתרא (קראקא). ק נוסח אחר לא גרסין לכו (קראקא).

ביאור המזמור השמים מספרים

המולם מאמר

העובר על הפקודים נותן שכר, בקע לגלגלת. שיהיה כפר לנפשו ההיא, דהיינו המלכות, ויתפשט ממנה האור, בשעה שנתחברה לה הימין, שה"ס הכסף שנותן, דהיינו חסדים. וע"כ יברך את בית אהרן כי המלכות נקראת בית אהרן, בשעה שנתוספו בה ברכות, והימין שהוא חסד, נתעורר אליה באותו הכסף, מחצית השקל. אז, נמשכות ברכותיה כאלו היראים מפניה.

קב) יברך יראי ה': אלו הם היושבים במשכן שהם י"ב השבטים, השורים ביראה חזו, שהיא המלכות. הקטנים עם הגדולים, הוא כש"א, חיות קטנות עם גדולות, חיות קטנות, הם כל אלו ההמונים שיצאו מאלו בני בנים, כש"א כל הפקודים למחנה יהודה. עם גדולות, היינו ראשי השבטים. רברבן, היינו המון גדול, שהוא מלשון רב רב.

קג) וע"ד כ"ל דעבר וכו': וע"כ כל (דפויי דף מ"ו ט"א * ט"ב)

זהר תשא חדש לא

קה) פד חמא דוד למאניה דביתא ידאמר קף. אמר ה' זכרנו יברך, והוא דתיב בעלמא דדכונא. ה' לעילא לעילא, יברך תיה בעטרין עילאין. דהא פלהו שבטין פר מיוסף, בעלמא דנוקבא יתבין, ומתברכין מניה.

קו) ההוא אתרא, יברך את בית ישראל ודאי, ביתו דדוד. יברך את בית אהרן, דיתער סטרא דחסד דילה. יברך יראי ה' הקטנים. בג"כ יוסף ה' עליכם, מסטרא דיוסף, דהוא עליכם, איתער ברחמי עליכון. דהא ההוא « חובא יוסף מחיל לתא, ואמר » אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם. בג"כ עליכם ועל בניכם, ויגין זכותיה עליכון, ועל בניכון, דלא יתפשו ברחמיכון, ולא ישלוט עליכון ההוא חנא.

קי) בג"כ אל ימשלו בי אז איתם, ואתער ההוא אתרא בעטרין, פגונא דאתער פד עברו ישראל ימא, ואמרו אז ישיר, פד חמו דאשתלימת סיהרא.

קי) ונקיתי מפשע רב, דא חובא דשבטין, דתהו רב.

קכ) ועל כולא בעא רחמין, יהיו לרצון קמי עתיקא קדישא. אמרי פי, דא פה דיליה. והגיון לבי, דא לב השמים. לפניה, אלין פנים עילאין,

מסורת הזהר חלופי גרסאות

ר) (תהלים קטו) לעיל קא. (ו) (בראשית ו) וישב קו. ו' נ"א אמר כך ול"ג דאמר כך אמר (קראקא). ו' נ"א (תהלים יט). א) (שם) וישלח עב. ודא (קראקא). ת' נ"א אתער (ווינצ'א) נ"א דאיתער (קראקא). א' ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג חובא (דפוסים דלא (קראקא). ג' נ"א עליהן (דפוסים ראשונים). ראשונים). ב' נ"א ולא יתפשו ול"ג מן ויגין עד

הסולם מאמר

ביאור המומר השמים מספרים

עליכם. כי יוסף כבר מחל אותו עון למטה. ואמר, אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם, משום זה, עליכם ועל בניכם. שתגן זכותו עליכם. ועל בניכם, שלא יתפשו בעונותיכם, ולא ישלוט עליכם אותו הנחש.

קה) כד חמא דוד וכו': כשראה דוד את בעלה של הבית, שהוא יוסף, שאמר כך, כנ"ל, אמר ה' זכרנו יברך. שפירושו, אותו היושב בעולם הזכר, שהוא יוסף, ה' שהוא למעלה למעלה, יברך אותו בעטרות עליונות. כי כל השבטים, חוץ מיוסף, יושבים בעולם הנקבה, שהוא מלכות, ומתברכים ממנו. מיוסף, שהוא בעולם הזכר, דהיינו יסוד.

קו) ההוא אתרא יברך וכו': המקום ההוא, שהוא יוסף. יברך את בית ישראל ודאי, שהוא המלכות, ביתו של דוד. יברך את בית אהרן, היינו שיתעורר צד החסד שלה. יברך יראי ה' הקטנים עם הגדולים, היינו כנ"ל (אות ק"ב). משום זה, יוסף ה' עליכם, היינו מצד יוסף שהוא עליכם יתעורר ברחמים (דפוס דף מ"ז ט"ב)

קכ) ועל כולא בעא רחמין וכו': ועל הכל בקש רחמים. יהיו לרצון, לפני עתיקא קדישא. אמרי פי, זהו הפה שלו, דהיינו ההשפעה של עתיקא, שה"ס ג"ר. והגיון לבי, זה לב השמים. דהיינו, ז"א שנקרא שמים. והארת ל"ב נתיבות החכמה שבו נקרא לב. לפניה, אלו הם פנים עליונים דז"א, שהם בהסתר, ומתגלים בעת רצון

לב זהר תשא חדש
דמטמרין ואתגליין בעת רצון. ה', דא ימינא. צורי, דא שמאלא. וגואלי,
דא אמצעיתא.
קט) ד"א, ה', דא אמצעיתא, דא יעקב. צורי, דא שמאלא. וגואלי, דא
דקימנא, דאקרי גואל, קרוב, ודאי. וזמין קב"ה לארמא ימינא דליה, ולמיפדי
לבנוי, תדא הוא דכתיב, א ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל.

מסורת הזהר

(ב) (שם קיח) ויחי קפח ז"ח ד' פו ט"ה.

מאמר	הסולם	ביאור המומור השמים מספרים
רצון. הויה, זה קו ימין דז"א, צורי, זה קו שמאל דז"א, וגואלי זה קו האמצעי, שהוא יעקב. דהיינו ת"ת דז"א.	זהו קו שמאל. וגואלי, זהו קו ימין, שהוא נקרא גואל קרוב. ודאי. ועתיד הקב"ה להרים את הימין שלו, שהוא חסד, ולפרות את בניו. ז"ש, ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל.	ז"ש, ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל. סליק פרשת כי תשא
קט) ד"א ה' דא וכנ': פירוש אחר. הויה, זה הוא קו האמצעי, שהוא יעקב. צורי, (דפו"י דף מ"ז ט"ב)		

